

31576

వ త్రి ది న ము వ్ర క టి ం వ ం బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ నెవ్వంబరు 24-వ తేది సోమవారము

No 147

శ్రీ శివసామ సంవత్సర భాద్రపదమాస శుద్ధ దశమి

సంచిక ౧౪౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకువేలు
జ్యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలకొన్నవల మామృతము. వాయువు పొట్ట
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
బొట్ట బోగొట్టును. బెయితుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
మరకను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట వట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విచేకము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములను
నొప్పులకు నంజీవివంటిది.

పంచళామ చీటీ చూచి కొని
జూసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో వజా నీనా 1-కి 0-0-0
డబ్బె 1-కి 0-0-0 లు.

ప్రతియింటి ముఖ్యముగా నుంచవలసింది.

అమృతాంజనం డబ్బె

6, 7 రెండు శెట్టిపేథి, ప్యూరీ
శీ

109, ఫ్రెంకోడ్, పోర్టు, బొంబాయి

ది. నార్తయిండియన్ జూలరీ మాన్యు ఫాక్చరీంగ్ కంపెనీ, బెజవాడ

నవరస బంగారుకు, నీమపెండికి, రత్నములకు పూచీనిచ్చేదము

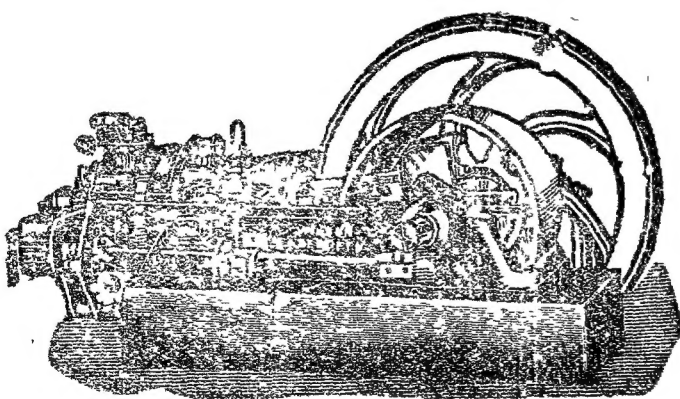
మానవ అన్ని విధములయిన బంగారు, వెండినగలు, వెండి మరచెంబులు, గిన్నెలు వగయిరాలు యెల్లప్పుడు విక్రయ
మనకు స్టాక్ లో యుండును. పప్పులు, కెంపులు, నీలములు, పువ్వు
రాగములు ఆఫలజాతిలోను యివి సేమనులోను విక్రయమునకు దొరుకును.
విశ్వ ప్రావీణులు వగైరాలకు పువయోగించు ఆకురాళ్లు, గాజులదిమ్మలు
వగయిరాలు అన్ని వని సామాగ్రిలన్నీ వరసమయిన ధరలకు విక్రయించ
బడును. వకసా మాతో వ్యాపారము చేసి మానవ్యము మీకే తెలియును
ప్రాప్రయిటరు, గుంటముక్కల రామమూర్తి, బెజవాడ.

3282

ప్రసిద్ధికెక్కిన విల్సన్ క్రూడాయిలు యింజనులు

మలభూమిన మొకానిజమ్.

వేవరైజరులేదు త్వరలో స్టార్టును.

మద్రాసు రాజధానికి సోలు ఏజెంట్లు

యెంవైరు యింజనీరింగు కంపెనీ,

308, లింగిచెట్టిపేథి, మద్రాసు.

ప్రాంచిలఫీసు, బెజవాడ.

యీ యింజనులు కెమిడికల్ ట్రెపు
లోను, కోలు స్టోరింగ్ ట్రెపులోను
గుర్రములు పోయి పవర మొదలు 50
గుర్రముల వరకు పవరవరకు యెల్లప్పు
డున్న స్టాక్ లో సిద్ధముగా నుండును.
అన్ని సామానులు చాలా జలముగాను,
కెంపరు గలవిగాను వుండును. ప్రా
దాయిలు ఖర్చు అతిస్వల్పము. యెం
మడ్డి యుగలో నైనను అతి త్వరీకర
ముగా పనిచేయును. ధరలు అతి
సరసము.

4867

గృహము మాడ్చుట

శ్రీమాన్ పండిత స్వామి శ్రీనివాసాచార్యుల
గారువారు తమనివాసస్థలమును 2-వ, పాల్టాన్సు
రోడ్డునుండి ఎగ్గారు లెవల్ క్రాసిం చు దగ్గర
గంగురెడ్డి రోడ్డునందు గల నెం 51 రు "తెదవింస"
బంగళాకు 1-9-28 తేదినుండి మార్చి రవి
యిందుములముగా తెలియజేయబడినది.

స్వయం శిక్షా సంస్కృత గ్రంథములు! నగముధములు

81-12-28 వరకే. న. స్వామివాళ్ళాశ్రమ స్వామి తెలు
నలిపిలో తెలుగు అరములలో ప్రాయజడిసి.
అపలుధరలు: కబ్బరూపాక్షి 0-5-0, సర్వభూ సర్వతి
0-12-0! బాలకాదంబరి (చక్రము) 0 6
ను 0-4-0; ధామరూపసర్వతి 1-4-0;
సారిగా కొనువారికి ఇది 1-4-0 కే
అర్రెజు: N. S. నీ కలరం C.
M. A. బ్రయినింగుకాలేక, రాజమండ్రి

అయుర్వేదావధ రత్నములు చరక చికిత్సాస్తానము

అంధవైషణ్యరత్నావళి రు. డి. భస్మ ము.
3046) చాక్లర శ్రీనివాస్ కృష్ణమూర్తి

రామమోహన ఫార్మసీ, బెజవాడ.

కుశలసిద్ధిమగు వైద్యులు తయారుచేసిన సిద్ధమకరధ్వజం, పసంతకమకరం, పూర్ణచంద్రోదయం, మారు పువములువేసిన ఆభరణం, సమస్తాయుర్వేద ఔషధములున్నవి.

శిశు సంరక్షణి

చిన్న పిల్లలకు అన్ని వ్యాధులను మాన్యు 50 మాత్రల నీనా ఒక

వ్యాటలాగు ఉచితము.

మద్రాసు అండ్ సదరన్ మరాటా

రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండ్ లో యన్ కార్పొరేటు కంపెనీ)

నోటీసు

టౌను బుక్స్-ంగ్ ఆఫీసు

నూతనముగా తెరచుట

1923 ఆక్టోబరు 1 న బెంగళూరు 81-82 రోడ్డు బహుమతి యొక్క బుక్స్-ంగ్ ఆఫీసు ఈ క్షేత్రంలో నూతనముగా బుక్స్-ంగ్ ఆఫీసు తెరచబడును. 8 వ తరగతి ప్రయాణికులకు యెం. యెన్. యెం. రైల్వే మార్గము వద్ద స్టేషన్ లకు వాటి సందర్భమున స్టేషన్ లకు టిక్కెట్లు నిచ్చుటకు పార్సిల్స్ షిప్ కు సదుపాయము ఏర్పాటు గావించబడును.

8 వ తరగతి టిక్కెట్లు మద్రాసు సెంట్రల్ స్టేషన్ లో మాదిరి ధరలకు యివ్వబడును. పార్సిల్ కు మాత్రం మద్రాసు సెంట్రల్ స్టేషన్ వద్ద కంటే యీ క్రిందికి చార్జీలు అధికముగా వసూలు చేయబడును.

8 మునుగులలో పార్సిల్ కు రూ. 0-2-0 ప్రతి 50 కేజీ అంతకు తక్కువకు రూ. 0-2-0 ఆఫీసు ఉదయం 8 గంటల నుండి సాయంత్రం 7-0 వరకు తెరిచి ఉంచబడును. 89

సులభముగా

దగ్గును ఆవుజేయ వచ్చును.

నిజముగా ఊరటను, సాక్ష్యమును గలిగించును. గడచిన 50 సంవత్సరములకు పైగా నుండియే శిశువులు, పెద్దవారు మొదలగువారు ప్రపంచమునందంతటను

చాంబర్లెన్స్ 4

దగ్గునివారికినే పుచ్చుకొనుచున్నారు.

దీని రుచిమనోహరమైనది. మత్తుపదార్థములుగాని లేక ఇతర హానికరమైన వస్తువులందులే కలియుటలేదు. దగ్గులను, జలుబును, బిడ్డలకును కంకాయను ఇది పారదోలును, ఇన్ ఫ్లు ఎన్జా, రొమ్ము పడితేను, ఊపిరితిత్తులకు హానికలిగించు నట్టి మ్యామోనియా జ్వరము మొదలగునవి వృద్ధిగా కుండునట్లు అటంకపరచును. అనేక రకముల దగ్గులు త్వరలో కుదర్చబడక పోయినచో కఠినవ్యాధిని కలిగించుచున్నది. అందుచేతనే అనేకమంది ప్రజలు ప్రపంచమునందంతటను ఎప్పుడును.

చాంబర్లెన్స్ దగ్గునివారికి

పైన ఆధారపడి యున్నారు. 8919

CHAMBERLAIN MEDICINE Co., Des Moines, Iowa U. S. A.

8919 ఇందులో మత్తుపదార్థములు చేర్చబడలేదు.

మూలకొప్పికి, అతిపారమైన పూచీయైన నివారికి ప్రత్యేకకొప్పికి ప్రయోజనకారి.

తొలసి

8905

తులసి మొక్కయొక్క ఆద్యురక్తియలను బెంపు గ్రహము, సర్వ వృత్తిక క్రిమి కీటకాది విషములను కఫ బాధ్యములను, చంటిబిడ్డల జబ్బులను మరుక్క తులసి బొమ్మకొమ్మ, తులసి మహాత్మ్యమును, తులసి పురాణమును, తులసి పటములను, తులసి గోవిందామలమును, తులసి పూజగోతు యొక్క వ్రాయబడియున్నది. వైద్యులకు, బైచ్చులకు, స్త్రీలకు మిగుల ఉపయోగమైన గ్రంథము. మొ 8 అణాలు. పోస్టుఖర్చులు 3 అణాలు.

తెలియకపోయినా,

ఆయుర్వేద వైద్యశాల, ఎర్రూరు, మదరాసు.

శారదానికేతనము

మాగంటి బాపినిమ గారు యం. యస్. సి.

మనదేశ దురదృష్ట మేమోగాని కాగ్యదక్షులు తక్కువ విద్యకును ఎక్కువ, విద్యకును విరామమునకు దోడ్పడి రివాజునకు కారణమగును. ఒక సంస్థలో నాయకులలో గమనింపవలసి కొద్ది దోషములను గోరంతలు కొండంతలుచేసి దూరదృష్టి, ఉదారత, లేక ఆవృత్తిగిగాని సంస్థగాని మూల ద్రోయటకు వెరవము. అసంభవ ఆదర్శములు మొదలు. కలసి కనిపేకొనటకు అలవాటులేదు. ఇది మఖ్యముగా తెలుగువారి పక్కతిలో గొప్పలోటుగా యున్నది. అంజులకే ఆంధ్రులు పాపించిన సంస్థలు అంజులకగాయున్నవి. వీరకలింగంబడి ఆంధ్రోద్ధారకులైన రాజులవద్ద ఇళ్ళకు ఆరాట్లు కన్నీటితో తడిపి గొప్ప స్వార్థకపాధము తయార చేయుచున్నాము. ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల కెట్టి గతిచెప్పినో అందరకు విశేషమే. ప్రజా సేవచేయువారు, ప్రజా సంస్థలు నడుపువారు, కారుచేసిన త్యాగముకంటే విద్యకుల బాధలు బాధలనొంది త్వరలో రాలి పోవుచున్నారు. ఎవరకు దోచినసేవ వారుచేయటకు, చేయించు కొనటకు మన దేశము నోరుకొనలేదు. రాజమండ్రిలో నాళ ము రామలింగయ్యదాత స్థాపించిన వైశ్యసేవాపదన ఆపర్యపు దొడ్లులు విండిరిగదా. ప్రాణంభించగానే విశేషముతో ప్రజాసేవ చేయువారు పేదరికములో మన్నించుండక చక్కనివే తనములు పొంది, గృహవిక్రమము లేక ఉత్సాహముతో పనిచేయుదురు. ప్రజా సహకారము మొదలు. అటంకములు అనూయి కెట్టి వివరణలు అరుదు. ప్రజాసంస్థలు నడుపువారు మనకంటే ఎక్కువ పనిచేయుదురు. ఎక్కువకాలము బ్రతుకుదురు. శారదానికేతన వర్ణనవిచ్చింది మొదలు లక్ష్మీనారాయణగారికి ఆశాంతుకంటే ఈ కొలుపు ఎక్కువయినది.

ప్రస్తుతిచే చర్చగూర్చి నాయభిప్రాయము మొదలుచే యివ్వలవి కొన్ని కారణములచే కొరికనేర శిశుకొన వాలనై తిరి. శిశువాయలను కొన్నది నామిత్రులు రంగ నాయకులుగారు వ్రాసియుండుటచే అపునరము లేదనె తలచితి. ఇంకను పత్రికలలో ఆములు చల్లారకుండుటచే ఒకటి చెండు మాటలు వ్రాయట నావిధియని నమ్మి వ్రాయుచున్నాను.

ఈ వర్ణ పత్రికలలో ప్రకటింపక పూర్వమే, గుంటూరులో వారిని కలసికొని, శారదానికేతనము పై కొందరు మిత్రులు మోపినందులకు లక్ష్మీనారాయణగారికి తెలియజేయుట నావిధి యని నమ్మి వారు నేక విశేషముల గూర్చి చాలాసేపు మాట్లాడినాము. మేము చచ్చింది విషయములు మూడు

(1) విశేషములో బాధిభేదము. (2) పిల్లలకు పథకము తీసికొని వెళ్ళుట (3) మొగవారు ఉపాధ్యాయులుగా యుండుట. బాధిభేదము-చాలిదనివాడు నీళ్లు పోడులచే కమ్మబాలికలు అసీకవయోగింపక వారే తోడుకొనట దాచి లక్ష్మీనారాయణగారు అత్యగ్రహణ పొందినట్లు వారే ఉపయోగించుట మొదలు తెల్లనట్లు చెప్పి వారు.

కమ్మ బాలికల సుసేవ? బ్రాహ్మణులు మనక సహన పాక్షిలు (సాంఘిక) నిచ్చుటలేదనియు సహపంక్తి లేదను చెప్పి బ్రాహ్మణేతర తెలంగాణ తండ్రింద సంఘములు వారియం గునాడు బ్రాహ్మణులగృహసంఘముల బ్రాహ్మణేతర యోధ్యము తత్వము అర్థము కాక పోవుటయే సహజమానవ వ్యభావ ప్రదర్శనమో నానికతగృహిణిమో తెలియకున్నది. పంచమ బాలికలతో సహపంక్తి భోజనముల కొందరు చచ్చుతిం చుచు గో బాలికల కలితంధ్రులకు వ్రాసిన దెలియగదు. విశేష ప్రారంభ మననే బాధి భేదములులేకుండ మొదలు పెట్టకలసినది. సహపంక్తి భోజనములో విద్యా సంస్థలనుడుపుట ఎంతకష్టమో బాధ్యతగలవారికే దెలియను కాంతినికేతనమునందు పూర్వ చారపరాయణులకు శ్రేయేక ఏర్పాటు గలదు. నాది సహపంక్తికి అందకు నచ్చెదను ఏకపంక్తి భోజనము అందులో నాయకులకు; సేవకులకు రాబోవు బాధికి భార్యలు కలుగుకాబోవు బాలికలకు బాధియొక్కతకు తోడ్పడుటకు ఎట్టి సందేహము లేక పోయినను కొనసాగు విధమగుడ ఆలోచనయయగదా. లక్ష్మీనారాయణగారి వ్యవస్థ మన సంస్కరణాభిలాషను అనుమానించువా యందరని నానమ్మిక. పిల్లల కలితంధ్రులు అనుమతి యిచ్చినవారి అటంక మేమియుండును.

2. విశేషముల కేగినవైన మిత్రులొకరు పథకయందు ఈ బాలికల శ్రద్ధ రస మేలయ నిశ్చయి దాన్యభిలాషి యని నన్ను హేళన గా ప్రశ్నించెను. గుంటూరులో సుస్థానసాహెబు పునకు పుత్తనమునకు వచ్చు

పెద్ద బహుమతికాదు మాట తునునిజాబిచ్చితిరి. పిల్లల కలితంధ్రులు వైకమిచ్చి కాంక్షను మొదలుపెట్టిన పథకము తోడ్పాని పామ్మి బహుమతి పెట్టయడ బయటివారి దెవరిపు తెలుగుని లక్ష్మీనారాయణగారి నాకు బాగుగజవానిచ్చెను. నాయకులకు బాదుట, పెద్దలముప స్వార్థములు వింట ఈ కనములతో ఉత్తర విద్యయి తెలియక పోవుటయే నవనగరభార్యకు కారణము. సూర్యప్రయము తాము పథక కేసియో, పత్రికల చదివయో, ప్రపంచమున జరగవిషయములు తెలుసుకొనతెల్ల ద్రలేక భార్యల చెవులలో ఒక ముక్కయిన నావదజేయవదజేయద

3. మగవారు ఉపాధ్యాయులుగ నుండుట:-తగిన స్త్రీలు లేమియే దీ కి కారణము

బాలికలకు వచ్చు జాబులు పోచుట

ఇందు ఆభ్యంతరమేమియులేదు. అవధరమైన నిబంధనయే. డి. సి. బోను, పి. సి. రాయ మొదలగు పెద్దవారిచే కలకత్తాలో నడుపబడు బ్రాహ్మణాధికారికొనెను. బెంగాలుకాతే జిలో గూడ ఉట్టిబంధన గలదు. బంధువులయినను పంరక్షకుల సమ్మతి లేనిచే మాట్లాడనివ్వరు. శారదానికేతన కాగ్యక్రమము అవ్యవస్థాగతి యుండకపోవచ్చును. ఉన్నవదంతులలో కొలుబుండవచ్చును. కొద్దిలోటులు ఉత్పిష్టకాగ్యమునకు కొక్కుకెట్టియ్యుండు. రాబోవు వారు కొండెము.లికెట్టు, ఉన్నవాకొండరు పడలనుండు ఈమరదృష్టవర్తక ప్రభువులతిమిని వికట వివారము. ఆంధ్ర దేశమున నిట్టిసంస్థ వరకలితేని సమయమున, దిక్కిలేక మన బాలురను కొంతమంది బాలికలను ఇవ్వమలేవన్నప్పుడు (పాంకములగు లేమిచే, ఆదయారు పంపునున్నపుడు దూరదృష్టి, ఉదారహృదయము, లేక తగిలికలితము తెలియక, తేసిపోని రాజులవద్ద ఉన్న కొద్ది ప్రజాసేవచేయు సంస్థలకు చంపవద్దని ఉత్సాహమువకాను, పెద్దల మరీమరీ ప్రార్థించుచున్నాను. సేవకవిల్లు, పంచదారపాక్షి, అంధకాతీయ కళాశాల ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చరిత్రచాలును. ఆంధ్రస్వాధీను మెట్టివో తెలిసికొని గుండె నీగులుట. కలసికనిచేయుట శిశుకొని, ఆంధ్రసంస్థను జనుప్రదయగా నడిపించి, ఆంధ్రదేశము ఆనందదేశ మగుటకు ఆంధ్రులమందరకు కృషి చేయుచున్నామి

మానసోల్లాసిని మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

నలగులభము! (పోస్టుఖర్చులకు శ్రేయము) గునాధికము!

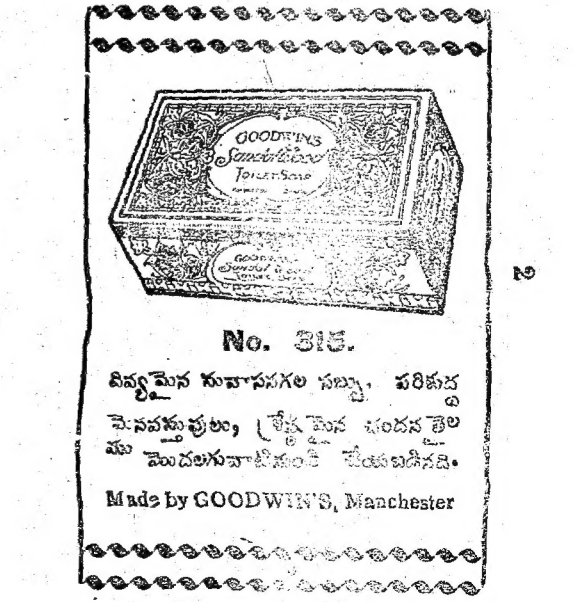
కరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి వైద్యకాకల మాత్రలు దివ్యామృతము. అశ్వత్థము, అశుచి, ఆపురింతలు, అగ్నిమాంధ్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలమయము, పిక్కిలు, పాప్యములు, కిరగ్గు, నైర్మల్యము మొదలగునానియందు గలిగిడి నొప్పులను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆకారమునకు తెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనేమాయును. ఇందు అనేక పీడధులు చేసినవి. ఆపరమగులబొమ్మ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి నాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

విరునామా:- (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎర్రూరు, కృష్ణాజిల్లా,

Agents: P. HOLT & Co. Ltd. P. O. BOX 237 3433 MADRAS

డాక్టరు వంగలశివరాముగారు

(పదహారు అంశాల ఆంధ్రుడు)

ఆంధ్రదేశం అనందదేశంగా కావాలని ఆశోయించే, తెలుగువారు తెలివితేటలతో కూడినవారు, కబుర్లు కేకగాని కార్యకూలంగా గారని, అన్య అనుకూలము అవకాశముగా సంపాదించువారు. ఆంధ్రనాయకులు. దీనికి దృష్టాంతరం ఆంధ్రవిశ్వకళాపరిషత్తు. అన్నామళచెట్టిగారు ఆరవ విశ్వవిద్యాలయమునకు 25 లక్షలు సంపాదించి ఆంధ్రవిశ్వకళాపరిషత్తు విద్యావ్యాప్తి కృషికి 25000 దొరతనమువారివద్దనుండి దొరకొనియె. కారణము మన తగవులటలే. తెలుగువారు తగవులటలు తెంచుకొనరు. అగ్ర సోదరులు అందిన దబ్బంకాయ పెద్ద పెద్ద స్కీములకు, విద్యా సంస్థలకు లాగుకొని పోవుచున్నారు. ఇట్టి నిరుత్సాహ సమయమున ఆంధ్రప్రదేశ్ గూర్చి సింహాసనాధిపతియైన నామధ్యమం తృప్తిపొందుదాము. ఇదివరలో కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయములోని మున్సిఫర్ ఆంధ్రులకు డాక్టరు సి. వి. రామకృష్ణ, అధ్యాపకులు రాధాకృష్ణ, రామచంద్రరావుగారు మధ్యరాష్ట్రమున ప్రధాన మంత్రి రాఘవేంద్రరావుగారిని పాఠశాలకు పరిచయము చేసి యుంటిని.

ఆంధ్రమాతప్రతిభ ప్రకటించు పండితులైన గొడ్డురాలు గారు, అనకాపల్లికి ఒకరికి తీసిపోతామా. మున్సిఫర్ తత్వ కాస్త్ర వికారరులకు పండిత రాధాకృష్ణను గారిని ఆత్మభర్త విశ్వవిద్యాలయమునకు అధ్యాపకులుగా రమ్మని ఆహ్వానించినపుడు ఆ అపూర్వ రసము ఆంధ్రులకి. ఇట్టి గౌరవమే డాక్టరు రామగారు తెలుగువారికి తెచ్చినారు.

పదిహేను సంవత్సరములకుండ 17 యేండ్లు పెరిగిన పిల్లవాడికంటె అయిదుసంవత్సరాలపాటు ఎన్నో సంపాదించి, అమెరికాకు ఎట్లో చేరగలిగి నూటయేబది రూపాయలు నిలువ యొందుకొనగలిగి విద్య జార్జియా ఇళుకు నెలకు ఎనిమిది పందలరూపాయలు సంపాదించు నోకపెద్ద నుద్యోగి అయ్యెను. ఇట్టివాని చరిత్ర ఆదర్శమేగాక ఉండేముగూడ కలిగియుంది. తెలుగువారిలో డబ్బులేనదా విదేశీయులకు పెళ్లి ఇంతపైకి వచ్చింది వీరే. అట్టి అనకాపల్లికి, ఆకలకు, అమెరికాయే పరి పోయింది. ఏదేమిటోను లేనట్లు అచ్చు చదువు సంపాదన ఒకేసారి జరుగుటకు అటంకములు లేవు. (Earning and learning goes together) ఈరూపకం తెలియక మనము వెనుకబడము. పంజాబీలు, బెంగాలీవారు, మహారాష్ట్రీలు ముందుకు వచ్చారు. కలకత్తాలోయున్న గొప్ప డాక్టర్లు ఇల్లు స్వార్థితముతో వైకివచ్చినవారే.

డాక్టరు వంగలశివరాముగారి విద్యాభివృద్ధికి పేరుగాంచిన వర్షము గోదావరిలోని అత్తెలిగ్రామము. కామిలి సోదరులకి ఈ గ్రామమే. వీరకండ్రిగారు స్థాపించిన విద్యాలయమే ఆ గ్రామమునకు పేరు. ఉన్నత విద్యకు అనుకూలముగా యుండుటకు గ్రామము, జపాను మున్నగుదేశముల కేగి సబ్బులు, కాగితము మున్నగు పరిశ్రమలు చేయుకొనివచ్చిన పెంకటనారాయణ గారు రామగారి సోదరులు. 1895 సం॥ జన్మించిరి. మద్రాసు క్రిస్టియన్ కళాశాలలో యం. ఏ. చదువుచు, 1918 సం॥ జపానుమీదుగా కాలిఫోర్నియాకు వెళ్లిరి. అమెరికాలో కాలంపెట్టు పరికి వారి చేతిలో నున్నది. 150 రూపాయలు. స్వదేశం వచ్చేవరకు యుంటివద్దనుంచి ఒకదమ్మడిఅయినరాలేదు. ఇప్పుడు స్వయంసహాయమునకు అనకాపల్లికి వచ్చి. 1917 సం॥ కాలిఫోర్నియా విశ్వవిద్యాలయమున బి. ఏ. అనకాపల్లి మొదటి స్థానమువచ్చెను. ఈ విశ్వవిద్యాలయము చాలా పెద్దది. పేరు ప్రఖ్యాతిగలది. దొరతనమువారిచే పోషించబడినదనబడుచున్నది. ప్రజాప్రభుత్వమువారు వ్రాసినవ్యాసమునకు బోనెట్టు భూమిని పొందెను. మనదేశంలోనలే ఎప్పుడు చదువుకే అయితే ఆచటవారు. వారిపేరికారు. తెలివితేటలు ఇతరనియతలతోకూడ మామిచాలి. మనవలెగాక ఆదేశముతో ప్రతి యూనివర్సిటీలోనూ ఒకదిన ప్రతి యండును. దానిని విద్యార్థు

For High Class Diamonds and up to-date Jewellery

GO TO
Bapalal & Co.,
Diamond Merchants,
Gold & Silver Smiths,
216, China Bazaar Road,
Madras.

లేనదువుదురు. మనరామగారు విదేశీయులయ్యును, డెయిలీ "కాలిఫోర్నియా" యనుదినపత్రికకు సహాయ సంపాదకులుగా యున్నారు. హిందుస్థాని సభమునకు కాన్వేషింగ్ లిటరు క్లబ్బుకు కాలిఫోర్నియాలో యుండగా అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

1917 సం॥ ఆరవ కాస్త్రమునకు, తత్వకాస్త్రమునకు పేరుపొందిన హేరువాడ్డి విశ్వవిద్యాలయమునకు పెళ్లి వారు అది తూర్పుతీరమున నున్న కాలిఫోర్నియా పడమటి తీరముననున్నది. కాలిఫోర్నియాలో బి. ఏ. చదువుచు వంటయిల్లో పని చేయుచు, విద్యార్థుల వసతి గృహములలో భోజనము అందించు పల్లెముల కడుగుచు, డబ్బుపంపించి అచ్చు విద్యముగించిరి. ఇంతేగాక ఇంటివద్ద పిల్లలకు కథలుచెప్పుచు పత్రికలకు వ్యాసములు వ్రాసి, ఉపన్యాసములు యుచ్చుచుగూడ ఆర్జించెడివారు. వృత్తి గౌరవముగలదు అచ్చు అన్యాయార్థితమైనను డబ్బు ప్రధానము. హేరువాడ్డి పరిశోధన విద్యార్థిగా చేర్చుకొని సం॥ 1800 యచ్చెడివారు.

1918 సం॥ యం. ఏ. డిగ్రీపొందినారు. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ వ్యాపకాస్త్రమున ప్రథమ బోర్డింగు బహుమతిపొందినారు. ఆరుసంవత్సరాలపాటు చేయు బంగారుపతకము మూడు వేల రూపాయల మరొక వేతనము సంపాదించారు. కష్టములు లోనికి నవి. మంచిరోజులు వచ్చెను. బుద్ధిమంతుడు, తెలివితేటలు, కష్టతేజ, యంత్రే వైకివచ్చుట బహుమతిభము. అమెరికాలో పండితులు ప్రోత్సహించెదరు. అధికారులు ధనసహాయము చేసెదరు. మిత్రులు గౌరవించెదరు. ఈ అనూయకుట్రలు, కష్టాగమ అధికారుల అసంకారములు, పండితుల ఓర్వలేనితనము మన సొమ్ము. లేకపోతే రామకృష్ణ, రాధాకృష్ణ, అంతకాలం ఎందుకు తుప్పుపట్టియుండెడి? కేంద్రీ విశ్వవిద్యాలయములో చదువుటకు పాండిత్యమున బట్టి మూడువేలరూపాయల వేతనము హేరువాడ్డి యచ్చెదరు. అది రామగారికి 1919-1920-లో యచ్చినారు. కేంద్రీలో ఎమాన్యులు కాలేజీలో చదువుచు (Research Exhibition Scholarship) రు 1500 చేయు మరొక వేతనము సంపాదించెను. పెద్ద పెద్ద రాజకీయ తేజులు పొల్గొన్న కేంద్రీయూనియనులో ప్రాముఖ్యపాత్ర వహించెను.

1920లో హేరువాడ్డి తిరిగివచ్చి రాజకీయ కాస్త్రములో పాల్గొనిరి; (కండిత, డిగ్రీపొందెను. హేరువాడ్డిని నానా జాతిపండిత ప్రత్యేక కార్యదర్శిగా వాసింబుటను, ప్రాన్సు, డెల్ గేటుగా పెళ్లి తమ ప్రతిభను ప్రదర్శించిరి. విద్యార్థిపండిత కార్యదర్శిగా యుండి అమెరికనువిద్యార్థుల ఆచరణ, గౌరవము సంపాదించెను.

ఎనిమిది సంవత్సరములు జ్ఞానార్జనకై కష్టములొర్చి, యిల్లుండువాటి వేతనములుబొంది, ఉత్తమపరిశ్రమతో ఆగ్రస్థాన ముంకరించి, విద్యార్థుల వివిధసంస్థలందు ఆసమాన గౌరవము సంపాదించి, విదేశీయుల నాకర్షించునట్లు ఆంధ్రప్రతిభ ప్రవర్తించి, 1921 సం॥ మర్యాదతో మరలవచ్చెను. పెళ్లి సపురు కొద్దిడబ్బుచిన్నవయస్సుపాలములో మాలివాడుగ నుండెను. వంటిల్లో సహాయకుడుగా, వసతిగృహములలో బల్బు, దుకాణములలో విక్రయదారుడు, పత్రికలకు వ్యాసకుడు, సభలలో ఉపన్యాసకుడు, విద్యాలయములో పరిశోధకుడు, ఇంకెన్ని అనుభవములో సంపాదించి, పరిపక్వమనసుడై ఆంధ్రపండిత గణములో చేరినాడు మన శివరాము. వచ్చినవెంటనే జగమెరిగిన ముట్టుకొకప్పుడై రావుగారి అబ్బుదాయము, వివాహమున సంకరణము జరిగెను. ఉభయకాలమున వైదికులే.

1921 సం॥ కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమున అనుభోమము ఖర్చి గారు పరిశ్రమోధకులుగా నియమించినారు. ఆంధ్రులు ముఖ్యిగా కెప్పుడును ముగ్ధులనవలసి యుంటుంది, రాధాకృష్ణ రామచంద్రరావు, రామగారు అదరించినందులకు, లక్ష్మీ విశ్వ విద్యాలయమువారు ఆహ్వానించగా, 1922 సం॥ రాజకీయకాస్త్ర కాఖ్య ప్రధానిగా వెళ్లిరి. "Comparative Colonial Policy" అను గ్రంథము ప్రకటించెను. దానికి ఆ లి వియరు ఉపాధ్యక్షుడు వ్రాసెను. కాశీ విశ్వవిద్యాలయములో మాలవ్యా గారి కోరికపై కొన్ని ఉపన్యాసము లిచ్చెను. జనీవాలో మొదట మనదేశీయులలాంటి తెల్ల వారు యుండెదరు. అమెరికా కోటి

శ్రమకు వివిధదేశీయులకు జీవనావస్థి ప్రపంచమయ్యెను వరికి లించి, భూలోకకాంతికి తోడ్పడుటకు వేతనములు ఏర్పరచెను. హిందూదేశమునండి వైద్యులను, ఒకరు పెళ్లివారు. అంతర్జాతీయ వ్యాపకాస్త్రమున నానాజాతిసమితికి పెళ్లి పరిశోధించుటకు ఒక వేతనము గలదు. ఇదివరకు దొరలు పెళ్లిచున్నారు. దా కరు వంగల శివరాము ఈ వేతనము పొందుటకు హిందవులలో మొదటివారు. ఏడువేల రూపాయలు ఇచ్చెదరు. అమెరికా ఐరోపా తిరిగి రావలెను. రామగారు ఇంగ్లాండు, ఐరోపా, అమెరికాలో ఉపన్యాసము లిచ్చెను. అంతేగాక, ఏదేశమున తానా విద్యనెద్యకొననో, అచ్చు. అమెరికాలో విశ్వకాన్యము విశ్వవిద్యాలయమున చేపట్టి ప్రాఫెసర్ గా నియమించబడిన. ఆంధ్రుల కిది శుభసూచకము గాదా. వీరు ఈనెలలో పయనమై పోవుచున్నారు. ఆంధ్రులందరు ఆంధ్రప్రతిభ ప్రజ్వలించజేసి, హిందూదేశసమస్యలు, హక్కులు విదేశీయులకు నచ్చజెప్పి, మర్యాదతో గౌరవమునకు తోడ్పడి, పెళ్లి మన్న కార్యము అటంకము లేక జనుప్రభుగా కొనసాగుటకు, రామగారికి ఆలోచ్యము, ఉత్సాహము, ఆకాంక్ష కలుగునట్లు ఆశీర్వాదించుదురు గాక.

క్రమేణ మాకాతాదారులసంఖ్య వేనకు వేలుగా వృద్ధియగుటకు గల

ముఖ్య కారణముల గమనింపుడు!

1. వారి ఇష్టము మేరకు సకాలమునందు సగలను అందముగా తయారుచేసి యిచ్చుట,
2. స్వచ్ఛమైన కాసులను, సీమవెండిని యుపయోగించుట,
3. వారికాలమును వృధాపుచ్చక వచ్చి నదే వారిపనిని తక్షణమే గమనించుట,
4. ధనవంతులు, బీదవారను వ్యత్యాసము లేకపోవుట,
5. సగల విషయములలో ప్రజలకు సహాయము చేయుటయే ముఖ్యోద్దేశముగా నుండుట,
6. న్యాయమైన ధరలు, నాణ్యమైన పని తనము మున్నగునవియే,

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి
గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,
నగలవర్తకులు,
125, చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

బీజీ బండ్ - సరైన పోషణ విధానము గట్టిపరచుటకు ప్రసిద్ధి చెందినది, స్వచ్ఛమందుగాని మూత్రముతో గాని శిశువును స్థిర మగుచున్నయెడల తక్షణం నెలపేరయ్యెను. మనశిలినమును, నపుంసకర్మమును లోలగించి యావన మొసగును. ఎంతటిపిచ్చిని కయినను చెండుగంటలలో సరములకు జలము నిచ్చి సంసారశుభము అనుభవించునట్లు చేసి సంతాన సంకులంగ జేయెను. ఈ తీరములు రసావ్యయగా నుంచబడును. 20 మాత్రల సీసా 1-కి 2-0-0. వి. పి. చార్జి వేరు.

ఆర్యవైద్యశాల,
1159-1127 కి. బె. గినురం పేట, మద్రాసు.

శరీరమును ఉత్తమ క్రమమున నొనర్చుటకు, రక్త వృద్ధి గలిగించుటకు ఖ్యాతిగాంచిన ము
ఆతంక నిగమామాలను
నేనింపుడు. 32 మాత్రలగల డబ్బీ 1 కి 2-0-0.
శ్రేణులగు ఉచితము.
ఆతంకనిగమా ఫార్మశీ,
219 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1923 సం॥ సెప్టెంబరు 24-వ తేది సోమవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు

కునుకు తెనాలివి ,, ప 42 కలవి రు 12 12 0 18 0 0

నెల్లూరివి ,, డిటో ,, 18 8 0 14 0 0

ధిల్లి ,, డిటో ,, 15 8 0 17 8 0

రాగులు త. 161 బస్తా 1-కి ,, 11 0 0 12 0 0

నవ్వులు ,, ,, 18 0 0 22 0 0

2. ధాన్యముపప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 15 0 0 16 0 0

పెనగలు ,, డిటో ,, 12 14 0 18 8 0

పెనలు ,, డిటో ,, 14 0 0 16 8 0

మినుములు ,, డిటో ,, 14 0 0 17 0 0

ఉలములు ,, ర 195 ,, 11 0 0 11 8 0

3. నూనెపప్పులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి ,, 145 0 0 150 0 0

నెయ్యి మ 1-కి ,, 14 0 0 21 0 0

మినకా వేరు నెనగపప్పు బా 1-కి ,, 55 0 0 56 0 0

చేతితోకొట్టిన ,, ,, 45 0 0 50 0 0

వేరు నెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 115 మినకానూనె 118

ఆయనము బా 1 కి 102 0 0 104 0 0

4. చిల్లరపప్పులు

చాయపకపు బా 1-కి 110 0 0 112 0 0

కూరపకపు ,, 75 0 0 88 0 0

మినుకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి 70 0 0 77 0 0

దనిములు ,, బా 1-కి 84 0 0 88 0 0

గుంటూరు పొయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 40, 45

కాళవాక్కిపొయకట్టు ,, ,, 50, 55

దెల్లము బా 1-కి రు 28 0 0 49 0 0

అక్కాచక్కర బస్తా 1-కి ,, 26 12 0 27 0 0

చింతకందు బా 1-కి ,, 28 0 0 60 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి ,, 81 0 0 88 0 0

చదరం ,, 29 0 0 81 0 0

రత్తండు ,, 25 0 0 81 0 0

6. నూలు

నెం 20 బెన్ని కింహం యాటి రు 8 2 0

నెం 6 ,, కట్టారి ,, 5 8 0

నెం 24 ,, లాకి ,, 6 0 0

నెం 20 1/2 రెప్టెస్ట్రీలు ,, 7 6 0

నెం 40 జుమ్మరు 10 పా ,, 11 18 0

నెం 44 సా:డో ,, 6 0 0

నెం 40 రాడి ,, 10 8 0

నెం 4 బెన్నిమనీసు ,, 4 12 0

7. దూది

బోండాకెస్తు బాదవ 1-కి రు 887 0/0

8. లోహములు

వెండి 100 కలం 1-కి రు 60 0 0 రు 61 0 0

బంగారుకులం 1-కి ,, 21 0 0 21 2 0

సవరణ 1-కి ,, 18 7 0

ఇత్తడి బా 1-కి ,, 226 0 0 220 0 0

రాగి బా 1-కి ,, 280 0 0 282 0 0

9. రంగులు

అతిపాలు స్వీట్లగలండు అలిబరంబా కింహం

సీసా 1-కిగ్రీం 200 కి రు 53 0 0

,, నీలరవ 1 రు 1 10 6

,, 14 రకులు 1 10 0

,, 28 రకులు 1 9 0

,, 56 రకులు 1 8 6

,, 1 అందము 1 8 0

తేర్కెటు పాస్తుపాకాబోలెట్ అనగా (బర్ని-రెడ్డు) 8 4 0

కాంగో 3 రు 1 0 0

చువప 4 రు 1 2 0

నవరం బంగారుకు, అప్పటమైన వెండికి పూచీ నిచ్చే నము

బంగారు, వెండి, కేసపులు, పుష్కరాగములు మొదలైనవాటితో తయారుచేయబడిన పలురకముల అందమైన గాజులు, పంగీలు, నాగరములు, వేడుకగా చేతయందు ధరించు గొలుసులు, పెక్ డెట్లు, కాలిగొలుసులు, కూజాలు, కాఫీ టీ సెట్లు విగ్రహములు, పటములు, తోడులు, ఉంగరములు మొదలగు సిద్ధముగానున్నవి. తేనివి ఆర్డరిచ్చిన త్వరలో తయారుచేసి ఇచ్చెదము.

ఉమ్మడి బంగారుశెట్టి అందు నన్ను

నగలవర్తకులు, నె 28 రు చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మేలైన పోర్టులాండు సీమెంట్

(నెమలి మార్కు)

4899

మునిసిపాలిటీలు, రైల్వేలు, ఎంజనీరులు, కంట్రాక్టరులు, ఇతరులు విశేషముగా దీనినే ఉపయోగించి క్లాఫియందున్నార.

గట్టిగా నుండుటయందు ముప్రసిద్ధమైనది, ధరపరపము. వివరములకు ఈ జిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం అందు కో, 140, ఆదియప్పనాయకన్ పీఠి, మద్రాసు

నౌషధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క 85000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాలిగ్రాఫియే వెల రు 3-4-0 లు.
భస్మప్రదీపిక ఇందు పదుప్రభునిజములు కుడిచేసి భస్మములుచేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములగుట.
కులం 1-కి రు 500 కిమ్మరుగల భస్మముకూడ గలవు. క్యాలిగ్రాఫియే వెల రు 2-0-0
2454-1323 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

సన్మా

(నృకీయవిలేఖరి)

రామదాసు పంతులుగారు: భూమితనఖాబ్యాంకులు

17-9-23 తేది సోమవారం 11 గంటలకు రిడిగి స్టేటు

కాన్ఫిరెన్సు సభ సమావేశమైనది. ప్రశ్నోత్తరముల యవంతిరము

అనరలులు పెకోబా నేతృగారు అగ్రికల్చరలు కమిషనువారు

రిపోర్టులో చేసిన కిఫాయతులను అందు ముఖ్యముగా వ్యవసాయ

కుల అభివృద్ధి కమిటీయే ప్రత్యేకముగా పరిశీలించిన కిఫాయతులను

అనుకూలముగా పెట్టుటకు తీసుకొనవలసినదిగా తీర్మానము ప్రవేశపెట్టిరి. తీర్మానము

మీద ప్రసంగించుచు నేతృగారు అగ్రికల్చరలు కమిటీవారు

బహు ప్రయాసపడి పరిశీలించుచు సమగ్రముగ పరిశీలించి కడు

విశ్రమముగ చర్చించి నిర్ణయించిన విషయములను కేంద్ర ప్రభు

త్వముగారు వివిధరాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములవారు వెంటనే ఆమ

లతోపెట్టి ప్రభావశీలముగా అమలుపరచునట్లుగా కోరెరి. కిమ్మరు

పంతులుగారు నేనువిలేఖరి రామదాసుపంతులుగారు తీర్మా

నమునకు సవరణ ప్రతిపాదించుచు యీ కేంద్రవిషయములను

ప్రసంగించిరి. అగ్రికల్చరలుకమిటీవారు బాహుశ్యమైనవిలేఖరి

తయారుచేసి పెక్కు కిఫాయతుల చేసినకొరి బిమ్మరు

మును సంతృప్తికరముగ కిఫాయతులను చేయకపోవుట మూల

మున రిపోర్టు చాల ఆకాశంకరముగ నున్నదనియు, రిపోర్టు

లోని వివిధమైన కిఫాయతులను మరల ధనము పచ్చుపర్చుములు

చూడకపోవుట మూలమున రిపోర్టువిషయ తర్కితముననియు

కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు వివిధ రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములవారు,

యింపకు పెక్కుసార్లతో యీ విషయములు ప్రతిపాదించినప్పు

డు, ధనభావము తెల్పుచు యుపేక్ష చేయుచున్నారనిగాని,

ప్రజాయత్త పరిపాలనా కాఖిలమెలయు ధనము చేమాడ్చుట

లేదనియు యింకముందైనను ప్రభుత్వమువారు ధనభావమున

జలదీపకరులకు కమిటీ రిపోర్టులోని ముఖ్యవిషయములను

అమలుచేసి పెట్టుటకు తీసుకొనవలసినదిగా కోరుచు

ముగ్రస్తులయొక్క రైతుని లేవనెత్తుటకు కమిటీవారు కేంద్ర

భూమి తనఖా బ్యాంకులను స్థాపించవలసినదిగా కిఫాయతులను

యొక్కాడు గావున ప్రభుత్వము వారు ముఖ్యముగా

భూమితనఖా బ్యాంకులను స్థాపించవలసినదిగా కోరెరి. నేతృ

గారు తీర్మానములో ప్రత్యేకముగ కమిటీ రిపోర్టులో మంశము

లను తెలుప మొత్తముమీద ఆంధ్రప్రదేశ్ సంబంధించినందులకు

చేక, తాము రయతులతోభివృద్ధికి ముఖ్యముగా భూమితనఖా

బ్యాంకులను ఎక్కివగ తోడ్పడుటలవని నమ్ముటచే, ప్రభుత్వము

వారు ముందుగా భూమితనఖా బ్యాంకులను ఏర్పాటుచేయవలసినదనియు

యీ కేంద్ర భూమితనఖా బ్యాంకులు జారీచేయు డిబెంఛర్లపై వడ్డీ ప్రభుత్వమువారు హామీయివ్వవలసినదనియు, ఇండియన్ ట్రస్టు ఆఫ్ ఇండియా హామీగా యీ డిబెంఛరులకూడ పరిగణించబడవలసినదనియు, రామదాసుపంతులుగారు నేతృగారి తీర్మానమునకు సవరణ ప్రతిపాదించుచు చాల నచ్చచెప్పిరి. నేతృగారు పంతులుగారి సవరణ యంగీకరించిరి. కేంద్ర భూమితనఖా బ్యాంకులు స్థాపనవిషయమై తమ సంపూర్ణ సాధనాధి కలదని తెలియజెప్పిరి. గవర్నరుగారు సభ్యులగు హామీదారులు హామీలుగారు జవాబుచెప్పుచు కమిటీ రిపోర్టులో విషయములపై తమ చర్చతీరుకొనుటకు ప్రభుత్వమువారు ఆతురపడుచున్నారనియు, యిందుకొరకే వివిధరాష్ట్రీయ ప్రభుత్వ ప్రభావ తీర్మానములను సమావేశమున వైసరాముగారు యాహ్వానించుచున్నారనియు, సమావేశాద్యమున, భూమితనఖా బ్యాంకులను, మొదలగు విషయముల పరిశీలించుటకు కో-ఆపరేటివు రిజిస్ట్రారులు సమావేశము సీమ్మతో యేర్పాటు చేయబడినదనియు, అందుములమున నేతృగారిని తమ తీర్మానము ఉపసంహరించుకొనవలసినదని సలహానిచ్చిరి. ఆ స ర యు లు, నవాబు సర్ ఉమార్ హయత్తుఖాను, నవాబు మేరు అప్పురఖాను, రామా రావు, ఆచారి గార్లు నేతృగారి బిల్లును బలపరచుచు గ్రామరయ్యతును లేవనెత్తుటకు, పనిలేనివారలకు పనికల్పించుటకు, ప్రాముఖ్యమున సాఖ్య సంతకముగను, ఘనంతముగను, యొక్కవ్యవసాయముగ జేయుటకు రాయలు అగ్రికల్చరలుకమిటీవారి కిఫాయతుల ప్రభుత్వమువారు చేతుచేయక, తీర్మానమును ఆదరణలోపెట్టి ప్రభావశీలముగా ముఖ్యముగా భూమితనఖా బ్యాంకులను స్థాపించవలసినదిగా తెలియపరచిరి. నేతృగారి తీర్మానమునకు సభ్యులలో చాలమంది నుమోదించిరి కనుపరచుటచే హామీదారులు హామీలుగారు తాము యీ తీర్మానమునకు వ్యతిరేకులము కావరము, ప్రభుత్వము వారు యిందువిషయమై శ్రద్ధతీసుకొనుచున్నారని చెప్పి తాముకూడ తీర్మానమును బలపరిచిరి. తీర్మానము ఏకగ్రీవుగా యంగీకరింపబడినది. పెద్దల సభలో ప్రభుత్వేతర సభ్యులు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానము వెంటనే బహు అయిదు. ఎన్నిక సభ్యులందరూ, బిక్ అభిప్రాయమునకు వచ్చుటచే ప్రభుత్వసభ్యులు నుమోదించిరి. ప్రతిరాష్ట్రీయములలోను కేంద్రభూమితనఖా బ్యాంకులను స్థాపించుట విషయమై స్టేటుకాన్ఫిరెన్సువారు ప్రభుత్వమువారికి సీఫాక్సుచేయుటచే సానిక ప్రభుత్వముల వారు తరతర తీసుకొనవచ్చును. మరచుకున్నామి ప్రభుత్వమువారు కేంద్రభూమితనఖా బ్యాంకు స్థాపించు విషయమై చాల కాలహరణము చేయుచున్నార. డిబెంఛర్లపై వడ్డీ హామీయిచ్చుటకు సన్నాహించలేదు. ఈ తీర్మానము మదరాసు రాష్ట్రీయ కేంద్ర భూమితనఖా బ్యాంకు స్థాపనచేయుటకో యొక్కవ్యవసాయకార్యాలకు, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములవారు ముందెట్టివ్యవస్థాపించుటకు గమనింపవలసియున్నది. తనఖా బ్యాంకులను రైతుని యుండుటకులగుటకు తోడ్పడునని.

ಕಾವಲೆಸನಿ ಕೊಳೆದುದು (೪. ೧೬.)

నంబూరులో సారస్వతి కీరనము వారి యాదరణమున
చ్యాన్సింటను చెనుగుడు వార్షిక పంచెములు రాబోవు అక్టో
బరు నెం 13 తేదీ నుండి మొదలవును. అక్టో బరు
2 తేదీలోగా దరఖాస్తులు చేరవలెను. చెనుగుడు పంచె
మున గుట్టాన జిల్లాలోనుండు పాతకాలల కిచ్చార్గు లెవలైన
పాల్గొనవచ్చును. చ్యాన్సింటను పంచెములందు ఆంధ్రదేశీకిచ్చార్గు
లెవలైన పాల్గొనవచ్చును. ప్రజేశనమును ఒక్కొక్కప్పుడు
నడుమ 8 లు మాత్రమే. చెనుగుడు పంచెమునకు 11 గురు
చ్యాన్సింటను పంచెమునకు 7 గురు 80 జీములుండులెను. వారి
వేర్వేలోనూ దరఖాస్తు లంపబడవలెను. అని వేటపాలెమునం
ది సె నోకీరన ప్రసీ గారు వ్రాయుచున్నారు.

మన దేశంలో చాలా కాలా న్నానా వా రులు ఉన్నారు.

ప్రభుత్వము వారి మనస్థాపము

భారత శాసనసభలో హోమముమెంబరు ప్రకటన

అధ్యక్ష గౌరవము కాపాడుట కన్ని పక్షముల వారే కీర్తిభవించుట

ఎనంబ్లీ కార్యాలయము ప్రత్యేకింప తీర్మానింపబడుట

నీమూ, నవంబరు 22:—భారతశాసనసభ కేసుసాక్షిం కాలము ఒక్కటే సమావేశము జరిగెను. ఎనంబ్లీ కార్యాలయమువేరు వేరుగానున్న అన్ని పక్షములవారు అంగీకరించిన విధానముననుసరించి ఆమోదించబడిన. సంవత్సరము గారి తీర్మానమునకు క్రాంతిగాను ప్రతిపాదించిన చివ్వువవ రణ అంగీకరించబడినది.

అధ్యక్షునిపై విమర్శ

గౌ. జె. క్రిరాజుగారు అధ్యక్షునిపై ప్రతిపాదికా విమర్శల గూర్చి వేరొకసారి ప్రభుత్వము తరపున ప్రకటన గావించిరి. అధ్యక్షుడు తరుమగ గావించుచున్న స్వల్పముల నిస్సృతిక బుద్ధినిగాని వాటివలనగాని సంబంధించుటకు ప్రభుత్వమువారి కెట్టి అవకాశము లేదనిరి. కావున అధ్యక్షుని నిష్పక్షపాతము ను ప్రతిపాదికా విమర్శించు ప్రార్థనను సభవారిలోపాటు ప్రభుత్వము వారుగూడ తీవ్రముగ నిరసించు చున్నారు. తన అధికారమును కాపాడుకొనటకు అధ్యక్షుడెట్టి చర్యలైన కొన దలవినను ప్రభుత్వమువారు తోడ్పడెనున్నారని. అధ్యక్షునికి దురుద్దేశముల సాక్షిపించుచు కొందరు ప్రభుత్వవర్గాలను నడిచినందుకు సభాసభాపక్షముల నగుట చేతను విచారము చెప్పుచున్నాను, ఇకముందుటివి జరుగవు అని చెప్పిరి.

(పార్లమెంటు)

హోమముమెంబరు ప్రకటన

గౌ. క్రిరాజుగారు, సభాసభాపక్షము, యిట్లు ప్రకటించెను:—

అధ్యక్షా, ఈవిధ్యు సభలో చర్చించబడిన నాటినుండి సభవారిని ప్రభుత్వమువారిని ఆందోళన పరుచుచున్న విషయము గూర్చి వేరొకసారి ప్రకటించు అర్హత వేరుచున్నాను. అధ్యక్షుని చర్యలపై ప్రతికల లో ను యితర వోట్లను గల విమర్శలగూర్చి ప్రతిపాదికా పక్షమువారు నూచించిన మోడలు సభలో జరిగినచర్య విషయములను స్పష్టపరచలేనందుకు విచారముచున్నది. అధ్యక్షుడు శాసనసభ ప్రభుత్వములపట్ల అన్యోగ్యవిశ్వాసము పెంపొందించుటకు ప్రభుత్వమువారు విశేషముగ కోరుచున్నందున, యీ విషయమున ప్రభుత్వప్రాయమును వేరొకసారి మనవిజేయుచున్నాను. అధ్యక్షుని గౌరవము కాపాడుటయందు బాధ్యత నహించుటలో యితర సభ్యులకు ప్రభుత్వమువారు ఏమియు తీసిపోరు. అధ్యక్షుడు తరుమగ నొసంగున్న నిర్ణయముల నిస్సృతికముగూర్చి గాని, వాని చర్యలను గాని సంబంధించుటకు ప్రభుత్వమువారి కెట్టి అధ్యక్షులు అవకాశమునకలేదు (పార్లమెంటు) అందుకే అధ్యక్షుని నిస్సృతికముగూర్చి ప్రతిపాదికా విమర్శలే ప్రాప్తించి నెలవడి నను యితరసభ్యులలోపాటు ప్రభుత్వమువారు గూడ తీవ్రముగ ఖండించుచుందురు. కావున అట్టి విమర్శలపై మీద యెట్టిచర్యలైన కొన దలవినను ప్రభుత్వమువారు తప్పక మీద తోడ్పడదని నమ్ముచుండవచ్చును.

నేనిజివర కీవిషయమున గావించిన ప్రకటనవలన యెట్టి దురభిప్రాయములు కలిగినవ వానిని పోగొట్టుటకై యిప్పుడు మరల చెప్పుచున్నాను. ఈ విషయము అకస్మికముగ చర్చకు వచ్చుటచే యిదివరకు ఆసాలోచితముగ తోచినట్లు నుడివియుంటి నని అంగీకరింపకతప్పదు. ఇప్పుడు నేను చెప్పుచున్నది, ప్రభుత్వమువారు పూర్తిగా ఆలోచించి చెప్పిన అభిప్రాయము, ఇది వరకు ప్రకటనలో యాయభిప్రాయము స్పష్టకరింపబడనందుకు విచారించుచున్నాను.

అధ్యక్షునిపై ప్రభుత్వమువారి ప్రోత్సాహమున ప్రతిపాదికావర్తమా ఇడుగుచున్నట్లు నిందలు గలవు. అట్టి నిందలకెట్టి ఆధారములేదని సామాన్య సభ్యులవలన, అసంపదమగు తిను మానములపై అట్టి నిందలు బయలుపడెను. ప్రభుత్వ సభ్యులు కొందరు అధ్యక్షునికి దురేక్ష కముల సాక్షిపించుచు నుడివినట్లు వాడు తెలియజేయ బడినది. సభా సాయకుడనగుటచే సాతరపునకు వారి తరపునను గూడ పశ్చాత్తాపము చెప్పుచు యికముందు అట్టిని జడగతుండకను చర్యలైన కొందురు (పార్లమెంటు) ఒకవేళ యెన్నడైన మాటలాసిక చెప్పుచున్నాను అధ్యక్షుని నిష్పక్షపాత భావముగూర్చి ప్రభుత్వమువారికి సంబంధమే కల్గినచో జుటకు పాటి తెలియ జేస సభవారిగూడ తెలియ జేయదగును. అధ్యక్షుని గౌరవాధికారసాంప్రదాయముల కాపాడుటయందు ప్రభుత్వమువారివర్తమా కిని వెనుదియరు. అందరికన్నయెక్కువదేలివాడు గలిగియుండు రని వేరొకసారి నొక్క చెప్పుచున్నాను. మనకు రాజకీయ నయములపై భేదాభిప్రాయములన్నను మన మందరము

సభాసభ్యులంతయును గౌరవమును కాపాడవచ్చు అధ్యక్షునికి సహాయము చేయట మన విధియని మనవి జేకొనబడుచున్నది. (పార్లమెంటు)

పండితమోతీలాల్ నెహ్రూగారు గౌ. క్రిరాజుగారి తరువాత లేని హోమ మెంబరు విమర్శమున పశ్చాత్తాపము చెప్పించుటకు ప్రతిపాదికా పక్షము తరపున అభినందించిరి. “మెమ్బర్స్ ఆఫ్ ఇండియా” “డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్” “నూర్జిం నోవ్స్” పత్రికలు గావించిన నిరూపారపు నిరసన ఖండించుటలో హోమ మెంబరుగారో నేను పూర్తిగా ఏకీభవించుచున్నాను. పక్షాని తరువ ప్రతిక ప్రభుత్వము వారిపై గావించిన ఆలోచనల విషయమున, అది అసత్యములని హోమ మెంబరు సభ్యులముగ చెప్పినందున అంగీకరించుటకెట్టి సంబంధములేదు. అధ్యక్షగౌరవము కాపాడుటయందు ప్రభుత్వమువారి బాధ్యతను క్రిరాజుగారు చెప్పించిరి. వారు యిదివరకు గావించిన ప్రకటనలను కలుగు అపొహలకు పోగొట్టుచు యిప్పుడు చెప్పిన పశ్చాత్తాపమునకు సభవారిని సావధాని చెల్లించెదరని నమ్ముచున్నాను అనిరి. ప్రభుత్వభారతీయ ఎన్నికాధ్యక్షుడు గౌరవమును సాంప్రదాయ ములను ఆదర్శప్రాయముగ కాపాడగల ధీమదుని దొరకెందుకు మన మందరము పరిశీలించవలసియొస్తుందని నెహ్రూగారు నడిపిరి.

లాలాబజవతిరాయగారు బాతీయపక్షము తరపునను, సర్ పుకమోత్రమదాను టాకూరుదానుగారు స్వతంత్రపక్షము తరపునను వేరొకసారి యూరొనియముల తరపునను సర్ జిల్లిగ రాల్ఖానుగారు కేంద్ర మహమ్మదీయ పక్షము తరపునను ప్రభుత్వమువారికి, క్రిరాజుగారు అభినందించిరి. అధ్యక్షగౌరవము కాపాడుటయందు తమపక్షమువారు కీర్తించన లేక పాటు బడినవనిరి.

అధ్యక్షుడు క్రిరాజుగారి ప్రకటనకు హామయించిరి సోమవారమునాడు బయలుపెట్టిన సరిరి. క్రిరాజుగారు ప్రకటన గావించినందుకు వారి అభినందించిరి.

ఎనంబ్లీ కార్యాలయచర్య

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు ఎనంబ్లీ కార్యాలయము ప్రత్యేకించుటకు గూర్చి అన్ని పక్షముల సంప్రదింపులపై గావించబడిన తీర్మానమును ప్రతిపాదించి బాని చరిత్రను యిందుకు చెప్పిరి. 1914 సం. నియోగిగారి ప్రశ్నలవాటినుండి అధ్యక్షునికి ప్రభుత్వము వారికి జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు విమర్శించి యిందుమంత్రిగారికి ప్రభుత్వమువారివలన లేఖ మున్నగువాటిగూర్చి చెప్పిరి. ఈవిషయమున వివిధ పక్షములవారు సమావేశమును చేర్చించిరి గాని ఏభాధిప్రాయమునకు రాజుటకుండిరి. వేరొకసారి సమావేశము యిరి. బానిభరితముగ యీతీర్మానముచెప్పుచు వారి యిందు కొన్ని మార్పులు అధ్యక్షుని కంగీకారము గావు, తక్కినవి అందరూ నాడుకుం కంగీకరించుగా లేవు ప్రభుత్వమువారు ఇండియా మంత్రికవివరే పంపిలేఖించు తమ అభిప్రాయములను చెప్పించి యున్నందున యిప్పుడేమియు జెప్పవలెనుండిరి. ఎనంబ్లీ కార్యాలయము ఇండియా ప్రభుత్వమునుండి విడదీయుటకు ప్రభుత్వమువారుగా యీ ప్రతిపాదన ఉపయోగపడును. ఎనంబ్లీ సంబంధించిన ప్రతిపాదనలనుగూడ కర్తవ్యముగ నుండవలెను. అట్టి స్వాతంత్ర్యము యీ ప్రతిపాదనలవలన చేపరగలను. ప్రస్తుతము ఎనంబ్లీ ఉన్న పరిస్థితులలో యితరన్న యొక్కన చేపరగలేదు. కావున కార్యాలయదోష్టముల అధ్యక్షునిచే ప్రధానమంత్రి సంప్రదింపుపై ఉండి డిప్యూటీ ప్రెజ్డెంట్, ఈ కాలమునది సుఖోదోష్టముగూడ గవర్నరు, జనరలుగారి సంప్రదింపుపై అధ్యక్షునిచే నియమించబడుదురు. అని నెహ్రూ యీ విధానముగూర్చి విమర్శలుగ చెప్పి యిది ప్రభుత్వమువారికి.

గౌ. క్రిరాజుగారు ప్రభుత్వమువారి విషయమున సభ వారి ఖట్టుదలను గుర్తించితిమనిరి. తమ అభిప్రాయమును ఇండియా మంత్రి కలవిన లేఖనాగలవని చెప్పిరి. అందులో కొన్ని భాగములను చూచి అందుకున్న భాధిప్రాయములేమియులేననిరి. ఎనంబ్లీ కాల విభజన సూత్రము తమ కిష్టమేననిరి. ఇండియా మంత్రి కి లేఖ పంపిన పుడు యీ విషయముపై సభలో చర్చ జరుగు నని దలచియుండలేదనియు సభవారు పట్టుదలగ కొరెనందున కావనలేక లేఖను ప్రకటించుట ఆధార విషయమే యెను అవ సర కృత్యమునియు యిప్పుడే సభలో యేమి అభిప్రాయము

వలదించినను వాట్నిండిరి ఇండియా మంత్రిగారికి. వెంటనే తెలియ జేతురనియు వారుతలచు యెట్టి నిష్పాయము గావించ బడకుండుట కంగీకరించినందు చెప్పిరి.

లాలా బజవతిరాయగారు

యిట్లు చెప్పిరి:—మోతీ లాలాగారి ప్రతిపాదన వివిధ పక్షములవలన పూర్తి ప్రాయమును చెప్పుచున్నది. కాని అధ్యక్షుని స్థితిమూలం సరికలేదు. ప్రభుత్వమువారి లేఖకు సరికడ లేదు. పిటి కి గల భేదమును న 1 ఎ చంబ్లీ కార్యాలయము గవర్నరు జనరలు వారి స్వయం పరిపాలన కాలముగూడవలెనని నూచించుట అధ్యక్షునితో కీర్తిభవించుచు ప్రభుత్వమువారికి విభజన గవర్నరు, ఉద్యోగులకు తనభాషపై గవర్నరు జనరలు నియమించుటలను అధ్యక్షుడు నూచించి యుండ అధ్యక్షునితో సంప్రదించి నియమించుటలను తీర్మాన మునందుగలను, డిస్మిసుజేయుట, క్షమించుట (3) ఎనంబ్లీ వారి కోపాపై గవర్నరు జనరలు జరపవలెనని అధ్యక్షులవన, డిస్మిసు జేయు అధికారము గవర్నరు జనరలువన కీర్తియఅధికారము అధ్యక్షునకుండవలెనని యుండగలను. (4) ఉద్యోగుల నియమించు అధికారము అధ్యక్షునకు కార్యదర్శికి విధించెట్లుబడినది. కీర్తివేయఅధికారము వీరికేగలను, గాని వైస్రాయిగారికి అపీలు అధికారముసంగబడినది. చివరకు అధికవిషయములందు తీరికకాలముకాటి అధ్యక్షునకు భేదాభిప్రాయము కలిగినచో గవర్నరు జనరలుగారికి విస్తృతంపవలెననియున్నది. కావున యీ ఆరాధన విధానమును ప్రభుత్వమువారు అధ్యక్షులనుగూడ అంగీకరింతురని నమ్ముచున్నాను.

సర్ పుకమోత్రమ దానుగారు నెహ్రూ బజవతిరాయ గారు అభిప్రాయములతో కీర్తిభవించుచు ఎనంబ్లీ కార్యాలయము ప్రత్యేకించగ గవర్నరు జనరలుగారిచే క్రింద నుండుటయే మంచిది; ఎనంబ్లీ సంవత్సరమువలన వారికి ఎనంబ్లీ కిగ పుటవచ్చు ననుట అసంభవమనిరి.

కోతగాను నాడువలెను సభలో అన్ని పక్షములు ఏకీభావము చెప్పుచున్నందుకు సంకేతము చెప్పుట ఎనంబ్లీ కార్యాలయము ప్రత్యేకించగ వైస్రాయిగారి సకేతుండుటయే మంచిది కాని ఉద్యోగులను నియమించు అధికారము పూర్తిక వచ్చిన సర్వీసు కమిషనువారి బంధవలెననిరి.

మార్క్వినుచున్నుచు యాహుబుగారు తీర్మానమును బలవ రచుచు వివరముల సర్దుచుట అధ్యక్షునకు వైస్రాయిగారికి విధించెట్లుగోటిరి.

మహమ్మదీయుల భయము

సర్ జలికరాల్ఖాను తీర్మానమునందన్ని అంశముల ను వైస్రాయిగారికంగీకరింపవలెననియు గోతులు ఒక వేళ వైస్రాయిగారు తమ పరిపాలనక్రింద నుండుకొన నంగీకరింపని చో డిక్లగల్గుననిరి. అయినంఖ్యాకుల మాక్కుల సంగక్షింతు నిమిత్తము ఉద్యోగ నియామకము జరిగిన సర్వీసు కమిషను వారికి విడదీయెట్లుగోటిరి. ఈమాట చెప్పుచుండగ పలువురు సభ్యులు అడ్డుకొన్నవనిరి. ఈవిషయమున గూడ బాతిభేదములు నూచించి ప్రతిపాదకము లేర్పరచుచున్నారని రంగయ్యగారనిరి.

వివాదాంశములను చర్చలోనికి లేరాదని అధ్యక్షుడనెను.

కె. సి. రాయగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదనను బల పరిచిరి. వుత్తగాను జిల్లికరాల్ఖానుగారు పట్టుదలగనున్నచో చిన్న ఉద్యోగుల నియామకము జరిగిన సర్వీసు కమిషను వారికి విడదీయెట్లును విడదీయెట్లుచున్నవనిరి. కమిషను వారికి ప్రజల యభిమతిని బడయలేదనిరి. ఎనంబ్లీ విభజన విషయము అన్ని పక్షముల వారికి సంబంధించినదనిరి. అధ్యక్షుని అధికార గౌరవములగూర్చి కామన్న సభా సభ్యులు చెప్పుచు నుడిపిరి.

తీర్మాన మంగీకరింపుచుట

అధ్యక్షుడు ప్రతిపాదన ఓటునకు చెట్టుక అంగీకరింప బడినది.

(ప్రజాసభకు చట్టము సాక్షుకముచే నిశ్చయితోగూడ సోమవారము నాడు చర్చించబడునని క్రిరాజుగారు ప్రకటించిరి. ఈచట్ట ఏమికోజులకావున తిరిగి చర్చించుట కనునాల ముగ స్థాండింగు ఆర్డరు నిలపుజేయవలెనని అధ్యక్షుని కోరిరి. పత్రికలచట్టము, మంగళ వారములేక బుధవారము, విడవ వే తెంటులచట్టము, సమి మెంటరీ గ్రాంటులు చర్చింపబడుననిరి. సభ సోమవారమువరకు నిలుపు జేయబడినది. (అ. తె.)

మైసూరు రాష్ట్రములో

హిందూమతామదియ తగవులు

యెగలూరు, నవంబరు 22:—కట్టుకర్ణ కాల్వాకాలో జేవనగిరిలో గణేష్విగ్రహమును హిందువులు ఉత్సాహించుండ గా ఒక మసీదును మహమ్మదీయులయొద్దలొట్టినచో దాని రాళ్ళతోడను హిందువులను కొట్టిరి. పుక్కి కలగలేట్టిరి. 40 మంది హిందువులను తీవ్రగాయములకు తగలెను. యెగలూరు నుండి ఒక పోలీసు పటాలము కంపబడినది, అట్లుచు అందవిన యుబడినది. (అ. తె.)

యమకుల కర్తవ్యము

డాక్టరు నర్ లేజ బహదర్ సప్తాగారి సందేశము
జాతీయభావము నలవ చుకొనుడు

నర్ లేజ బహదర్ సప్తాగారు గతశనివారము సాయంత్రము విజ్ఞాన సమాజమువారి యాజమాన్యమున, పచ్చయ్యప్ప లాతాలయం దుపన్యసించుచు ప్రస్తుత స్థితియందు భారత యాజమకుల కర్తవ్యమును గురించి ప్రవచించిరి. డాక్టరు అనీ లే సెంటుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. సభా భవన మంతయు యాజమకులతో క్రిక్కిరిసి యుండెను.

నర్ లేజ బహదర్ సప్తాగారు

నర్ లేజ బహదర్ సప్తాగారు పిమ్మట సభాభవన మంతయు కరతాశ్చర్యముల చెందెనేలేవి, తన కొనగిన ఆన రణపూర్వ మగు శాలివ్యమునకు స్వాధ్యయపూర్వక మగు కృత జ్ఞతను దెలిపి ఇటుల నడచిరి.

తమ దేశీయాభివృద్ధి సాధనములని తమకదోచిన యుద్ధ్య ములు గురించియు, తమవ్యయ నిర్వాహకులగుచియు, దెలిసి కొని వారి పరిచయ మొనర్చుకొన కత్తాహాలు లగుటయందు అసహజమగున దెలియునలేదు. నా చిన్నతనమున, మన జాతీ యోద్ధ్యమ విప్పటిలో సగభాగమైనలేదు. మన జాతీయోద్ధ్యమ మప్పటి కంటె సుపుడెక్కియో రెట్లు తీవ్రతరమయ్యెను. అయి నను, ఆకాలముననే, అప్పటి నాయకుల పరిచయ మొనర్చు కొనుటకు నా కెంతయో బుర్రును వాచి పాడయ్యుండెడిది. భారత యాజమకుల కిట్టి వాచి యుండుట సహజము. దీనిని ప్రవర్ధనమున జాతీయ జీవిత విశేషమునందు యమకు లే ముక్తిమును పొల్పినరాదని ఆశీర్వాదములతో నే నొకడను గాను. తమ పెద్ద లందరను, జాతీయ నిర్వాహివ్యయ సందం భమునందు నిమగ్నులై యున్నపుడు వారికి ఉత్సాహము పురి కొల్పి లోడ్డుట యమకుల ముఖ్య కర్తవ్యము. ఉత్సాహము, భవిష్యత్తునందు విశ్వాసము, యమకుల సాత్తు. యాజమకుల రుసు పెద్దలకు బాపబయి నిలిచి, నిరంతరము ప్రోత్సాహ మొసగు చుండెడి యెడల పెద్దలు, అమోఘ పరంపరచే అలసట చెంద నరకొనరై పోయెదరు. కనుక, జాతీయోద్ధ్యమములందు తమ పెద్దలకు బాపబయి నిలిచి ప్రోత్సాహ మొసగుచుండుట యమకుల కర్తవ్యము.

కాని, యమజన జీవితమునందు దేశాభివృద్ధియందు ఆక ర్షణముగూడ కొన్ని సంభవింపచుండును. మిలో చాలమంది సర్వకళావిద్యుతులందు విద్య నభ్యసించుచున్నారని నాకు దెలియును. సర్వకళాకాలముండి బయటకువచ్చి, ప్రపంచ జీవిత రంగమున ప్రవేశించువప్పటికి మిరు మంచి విజ్ఞతజాతీయ, విజ్ఞానమును అలవరుచుకొని యుండరను విషయము నిజమే. కాని, బుజాప్రవర్తన, నైతిక భైర్యము లను గణములు లేని యెడల మి విజ్ఞానము, విద్యజాతీయ, విశ్వవిద్యాలయ జీవితము ఎందుకును వట్టి నిరుపయోగము లగును. భీకరమైయు, మిరు ప్రపంచమున దందరికంటెను అధికమై యుండవచ్చును. విషమ అంతమాత్రమున, మిరు మిప్రజలకుగాని, దేశమునకుగాని ఉ పయోగకారముగదరని చెప్పవలెను. మి జీవితమును, మిరు సాగించు ఉద్యమమును, సభలము గావించు గుణములు కొన్ని మిలో లోపించియుండవచ్చును. ఈ విషయము నదాపారంగా దీనుకొనడు. మిలో నెంతయు జాతీయవాదులు గలరని ప్రశ్నించినయెడల ప్రతిపదికొన లొమ్మండుగురు లేదనిలచెదరు. జాతీ యత మనకొక జీవితసిద్ధాంతమై పోయినది. కాని అనేకసిద్ధాం తములై నే, ఈ సిద్ధాంతమునుగూడ, మనలో చాలమంది-దాని ఆధమును సగ దెలిసికొనకుండగ నే జపించుచుండును. కాని తాము జాతీయవాదులమౌ చెప్పకొనువారి నొకొండుక కదల్చి చూచినయెడల వారిలో 93 వలెయు కలభిమానులని దెలియ ననును. నీజాతీయములను నిట్టి స్వార్థభావములతో ప్రవర్తించుచు బహిరంగోపన్యాసములో జాతీయవాదులమని చెప్పకొ నువారి చర్యలను మిరుండరను ఖండించెదరని నమ్ముచున్నాను. నీత తమ యుపన్యాసములలో దెలుపు జాతీయాభివృద్ధి, వ్య క్త, గృహతాభివృద్ధి తప్ప మరెముకటి లేదు. గత కొలకవార ములలోను, “జట్టి జాతీయవాద” ప్రయత్నమును చాలమంది కలగుకొనవలసివచ్చెను. అయినను ఇట్టివారే, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునుగలది ప్రపంగించుచుండుట అశ్చర్యకారకముల జనిం పజీయుచుండును. నిజముగా సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యముందు నిశ్చలమగు విశ్వాసముగలవారిని గురించి నేను ప్రపంగించుటలేదు. ఆ నాదనతో నేనేకభివేద జాలక పోయినను, వారియెడల నాకు సంపూర్ణమగు గౌరవము గలదు. కాని నేను మాటలాడుచున్న యి, ముందుదహించిన వారిని గురించి, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య

FOR

BEST DIAMONDS

Specially Imported for Andhra People

GO TO

V. M. S. SHAIK MOHAMED & Co.,

Diamond Merchants & Jewellers

RAJAHMUNDRY.

మనవారి భావమేమిని నేను సవాలు చేసినపుడు, వారి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునందు, స్వసంఘాధిత్య రూపమున బయ లెవ్వరెను. ఇట్టి చర్యలకు ప్రతివాదను గర్హించవలెను.

జాతీయ జీవితమును గురించియు మిరు మాటలాడునపు డు, దానియొక్క లక్ష్యమేమో బాధ్యతలేమో బాగుగ దెలిసి కొని మాటలాడవలెను. జాతీయ ప్రభుత్వమునగా ప్రైవేట్ క్రిం డినరకును అన్నియోద్యోగ శాఖలయందును భారతీయులే యందు ప్రభుత్వము. అందు ముఖ్యముగా మిగిందరకును ఉ ద్యోగములను సంపాదించి పెట్టు ప్రభుత్వముగిగాని (నపు) మిరు భావించుచో, నది చాల నిశ్శబ్దమును జాతీయత. భారత ప్రభు త్వము నఖిఖిఖర్యంతము భారతీయులలోడనే, వారు బ్రాహ్మ ణులైనను, బ్రాహ్మణీకరలైనను, హిందువులైనను మహమ్మ దీయులైనను సర్-నిండియున్న ను వారు మి కందరకును ఉద్యోగముల సంపాదించి పెట్టు గలగుట అసంభవము. సమీప ముగనే ప్రభుత్వాధికారి యున్న జాతీయవద్దకు పరుగెత్తి, తా నొకానొక కులమునందు జన్మించిన వాడయినను ఒక్క-కారణ ముచేతనే, తన ఉద్యోగ మొసగవ లె నని గోరుటకంటె తె అవమానకరమగునది మరెముకటిలేదు. నిశ్శబ్దమున నట్టి సంకుచితభావమును గాంచి అత్యగౌరవ లేకముగల ప్రతివా దును అసహించుకొనెదరని నమ్ముచున్నాను. ఉద్యోగములకొ రకు మనలోమన మిదిధముగ పోరాడుకొనుచున్నంతకాలము ను జాతీయతనుగురించి ఎంత తక్కువ మాటలాడిన నంతకుం చిది, ఈ విషయమున మి పెద్దలు సంస్కరణానుకూలవరకు దాటిపోయినచో యమకులైనను ఇంతకంటె మంచియోద్ధ్య ముల ననుకరించెదరని నమ్ముచున్నాను. మి కందరకును ఉద్యో గముల కల్పించుటకే ప్రభుత్వమేర్పడియున్నది. తెలువకుడు. విశ్వవిద్యాలయమునుండి బయటకు వచ్చిన ప్రతి యాజమకుడు ప్రభుత్వశాఖలో ఉద్యోగమున అమగుచుండు నెడల అంతకంటె భారతజీవితము కర్తవ్యదాయకముగ విషయము మరెముకటి లేదు. ఉత్తర హిందూదేశముననేమి దక్షిణ హిందూ దేశము ననేమి ప్రస్తుత అభిప్రాయభేదములకును వివాదములకును అ నిట్టికిని కారణ మివిషయమే. ఈవిషయ వివాదముల జా చి నామనస్సు నిరాశానకమై పోయినపుడు అపుడపుడు భార తీయులకెవ్వరికిని అయిదు వత్సరములవరకు ఉద్యోగమునొసగ మని కానించినయెడల భారత స్వాతంత్ర్యమున్ను వెంటనే వరి మ్మారముననగిగోరుచుండను. అటుల చేసినయెడల మనకు బు దివచ్చి మన ప్రస్తుత హిందేశము బాగుగ గు రించెదము. ఇపు డు మనము మన సర్వస్వమును దేశమాత్య పీఠమునంద నర్పించుట కు మా రు దేశ మాతను మన స్వార్థ ము కొర కు బ లి యొ స గు ను న్నా ము. యొ వ కు ల గు మిరైనను ఈ విషయమును గమనించి, నిజమగు దేశభక్తులవలె జాతీయ స్వాతంత్ర్యము కొరకు పాటుపడ నోరెదను.

ఇదిగక, విద్యులనుగలది ఇంకొక విషయము నామన ములో బాధించుచున్నది. మిరు, ఎవరితో నైనను, నిజమై త్రినరపు అలవాటు గలవా! నిజమగు మైత్రి కాశ్యరముగ నిలిచి యుండును. ఇట్టి మైత్రిని గావించుకొను అలవాటు గలవాకి పిమ్మట ప్రవాహిత జీవితరంగమున, మెట్లు కష్టముగాదు. కాని ప్రస్తుతము చాలమందికి, ఇట్టి మైత్రియన నేమియో దెలి యదు. అందుచేతనే, మనవారిలో ప్రవాహిత జీవితమున కొం చె ముఖిప్రాయ భేదములు గలిగినంతమాత్రమున ఇక ఎడ మిగు ము పెడమిగు ములగుటయు, ఇంకను మరొకన్ని సందర్భముల లో ఒకరి నొకరు కళోరముగ దూషించి నిందించుకొనుటయు బాచుచున్నాము. ఇది నిజమగు మైత్రిగాదు. రాజకీయముల యందును, ఇతర విషయములయందును ఎన్ని అభిప్రాయ భేద ములన్నను చలింపనిదే నిజమగు మైత్రి. నేనేహిత మొనర్చు కొనునపుడు స్వసాంఘికతలో నేగాక, అవ్యసాంఘికతలో నేర్పడు కొనుటకు ప్రయత్నింపవలెను. ఇతరులతోడి సాంగ త్యము మైత్రి సంపాదించినపుడే, సమచిత దృష్టితోయి విశాల దృష్టితో, విశాల భావములను ఏర్పడును. అందుచే, నిజమగు జాతీయవాదులుగా గోరుచులేని మిరెపుడే, నిజమగు మైత్రినల పరమకొనుటకు ప్రయత్నింప వలెను.

మన దేశమున, అనేకమంది యాజమకులు, యావనదేశ యుండి, కృద్ధావ్యయనందు పరించుచుండుట కోపనియును. నీరి కి ఇకపదివత్సరముల ప్రాయ ముండునోలేదో, అప్పుడే, శరణ తార్కుల గురించియు, అధ్యాత్మిక విషయములగురించియు నిరంతరము ప్రపంగించుచుండురు. గొప్ప పండితులే వ్యాఖ్యాన మొనర్చుటలని గ్రంథములగురించి వ్యాఖ్యానచర్యల గావించు

చుండురు. యావనదేశయందున్న వా రింత అధ్యాత్మిక చింత పెట్టుకొనవలసిన నేను సలహా నొసగెదను. మిరు జేదాంతులగుట పూర్వము ఆలోచింపవలసిన విహికామయము లనేకముగలవు. అన్ని దేశములను స్వతంత్రము ననుభవించుచుండగా, మనదేశ ము మాత్రము రెండువేల వత్సరములుగా దాస్యమున బడియుం డుటకు కారణమేమి? మనవారు విహిక విషయములయం దెక్కువ శ్రద్ధవహించకపోవుటయే అధ్యాత్మికములకంటె సర్వి మితముగు విహికజీవితమున, దుశ్చర్యలకు దాస్యభాగల జాతీ యునగువలెను, వానిని తప్పించుకొనువిషయ మాలోచింప క, ఏదో శరణాగ్రంథముల నర్పించుకొనుటకు మోహిస్తా న్నదము.

అలెగ్జాండరు కాలమునుండి ఇంతవరకు మన జాతీయం తయు నొక్క సామ్రాజ్యమునందర్పరచి నిర్వహింపబాలక పో యిరి. ఇందుకు కారణముకొరకు చాల దూరము వెరుక నక్క రలేదు. ఇట్టి నితికి మన సంఘ నిర్వాహమునందేదో యొక గొ వ్వగోవముగలదు. దానికిని అధ్యాత్మిక శేదాంతములకును ఏమి యు సంబంధములేదు. ఆలోచనములను మన ముండరమును వీక మై అనోన్య భావమును వర్ణిం చేసుకొనబాలకొన్నాము. మన దృష్టియంతయు సామ్రాజ్యభావముల వైపుకు మరలక విభేద భావ ముల వైపునకే మరలుచుండును. ఇట్టి స్థితి వర్ణ విభేదమే మూలకారణము. మన మెప్పుడును మనకులమును గురించి యే ఆలోచించుచుండుముగాని మన జాతీయంతటిని గురించియు విశ్వదృష్టితో నాలోచించుట ప్రయత్నిమి సాధ్యముగన్నది. మనప్రస్తుత దాస్యస్థితికిదియే కారణము. దేశాభివృద్ధికిని జాతీ యాభివృద్ధికిని ఆలంకములగున్నయెడల ఎంత ప్రాచీనా చార ములైనను సర్వ ప్రతిఫలించి వదిలించుకొను కక్షిని ప్రతివారు ను అలవరుచుకొనవలెను. ప్రాచీనమైనంతమాత్రమున ప్రతి దానిని సమర్పించబూనరాదు.

అధ్యక్షులు ముగించుచు తాను మొత్తముమీద సిద్ధాం తముల గురించి మాత్రమే మాటలాడితిని దెలిపి స్థానిక వరసిత్తు లనుజట్టి వాని నాచరణలోనుండుకొనవలసినదని హెచ్చరించిరి.

అధ్యక్షులాలనకును ఉపన్యాసకులకును కృతజ్ఞ తావద సములతో సభ ముగిసెను.

పూర్ణ పాలెం

కలరా

కందుకూరు తాలూకా పూర్ణ పాలెంలో యీనెల క్షేత్ర యిప్పుట కలరా ప్రారంభించినది. శనివారం ఉదయంవరకు అడుగుగురగలిగిరి. అయిదుగురుకు జబ్బు గాయున్నది. కందు కూరుకుండి దాబ్బడవస్తారని యంతవత్క యెరుగుచున్నా యున్నాడు. యంతవరకురా లేదు. ప్రస్తుతము శ్రీ యం. ఏ. ఆర్.బాబునాయుడుగారు స్వయముగా మందులుయచ్చి తమ సహాయముచేయుచున్నాడు. కొంతమంది యంతగ్రామములో కలిగి. మ. జ. గ.

దర్శిగవెద్యుల

వేటపాలెం, కాలముగవేసిన మొండిచిక్కు. బ్యాగులు మామూలు వైద్యములతో కుదురనేకుదురువును. నాచి క్రొత్తచిక్కులు. ప్లాంపుమదగ్యారంటిలోల్ల ద్వం ఏ వ్యాధిసానుమందులు రి

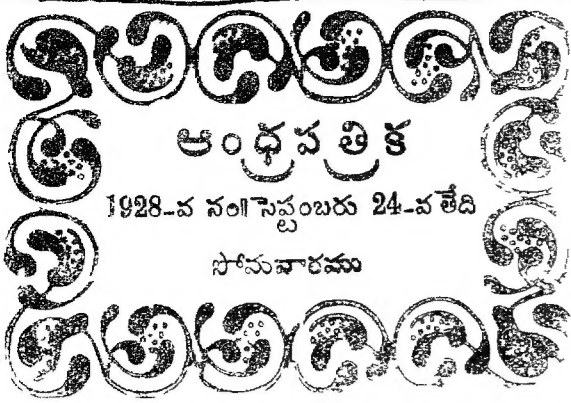
BEST FOUNTAIN PENS & WATCHES.

LACK Bird Rs. 3-4-0; Hardwear Lizard 2-5-0; Cameron Waverly 4-8-0; Waterman's 7-0-0; Mottled 7-8-0; Swiss Pocket Watches Roscope 3-8-0; Railway Regulaor 4-4-0; Wrist watches Rolled Gold 6-8-0; Best Lever watches 5-8-0; Alaram Timepieces 6-8-0; Paris Photo Fancy Cards Re. 1-8-0 per doz; American Flash Lights 6½" x 1½" Rs. 5-8-0; Camp Cots Telescope Mark Cedar Wood 12-8-0; Camp Cot Mosquito Net 6-8-0. V. P. P. charges Extra.

LAKSHMI TRADING Co.,
P. B. No. 192, Madras.

అర్హతను, అపకారమును వదలవలెనని వర్ణన.

విశ్వాన రాహిత్యము

శ్రీశ్రీశ్రీ

తన వాదనములకు భిన్నముగ, సైమను కమిషనుకు తోడ్పడ నిశ్చయించి, మంత్రిపదవి సంగీకరించిన జగన్నాథభక్తింగుగారిపట్ల, సంయుక్తరాష్ట్ర శాసనసభవారు విశ్వానరాహిత్యము దెలిసి, తమధర్మమును ప్రశంసార్థముగ నెరవేర్చిరి. ఏ యెండ కా గొడుగుబట్టుచు, స్వలాభమును పెంపొందించుకొనువారిసంఖ్య నానాటికి బలముగ చున్నది. తమ కవనరమయినపుడు, ఒక మారు సైమనుకమిషనును బహిష్కరించుటయు, వేరొక మారు కమిషనుకు సహకారము నలుప నెంచుటయు, శాసనసభ్యులకు కొందరకు మామూలయినది. ఇచ్చవచ్చినటుల పార్టీలను మార్చుట పరిపాటియైనది. ఇట్టివారికి బుద్ధిగటపుటకుగాను, చింతామణిగారు విద్యాశాఖ మంత్రిగారిపై విశ్వానరాహిత్య తీర్మానము దెచ్చిరి. ప్రస్తుతసంస్కరణములు ప్రజాహిత జీవితమును మలినపరచుచున్న విధము కడుశోచనీయముగ నున్నది. మంత్రిపదవుల యాశ ఎట్టివాదనముల నయినను విడనాడునటుల జేయుచున్నది. మంత్రిపదవులలోనున్న వారికి, కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వపదవుల ఆశ ఏర్పడుటచే, వీరు వీలగుసంతకరకయినను స్వతంత్రముగ మేలగుటకు అవకాశము దప్పచున్నది. సంస్కరణములు ప్రజల కెట్టిమేలుజేయకున్నను, వారినాయకులను తలక్రిందుల జేయుటకు తోడ్పడుచున్నవి. తమ వాదనములను విడనాడెడి నాయకులచర్యలను, వీలగుచో శాసనసభవారును, లేనిచో వోటురులును బహిరంగముగ ఖండించుట యవసరమగుచున్నది.

తమ ప్రతిజ్ఞలకు భిన్నముగ నడిచెడివారికే, అధికార ప్రోద్బల మధికముగ గలుగుటచే, ప్రజాభిప్రాయము అసందిగ్ధముగ వెలువడుట యవసరము. నూతన విద్యాశాఖామంత్రి తనమార్పును గూర్చి చెప్పిన హేతువులు కడు నిస్సారములు. ప్రజాహిత జీవితమును, స్వార్థపరుల పట్టిల కెడమీయకుండ, కాపాడుట యవసరమగుచున్నది. ప్రజాభిప్రాయమును సులభముగా తృణీకరింప వీలులేదని వీరు గ్రహించుచో, ఇచ్చవచ్చినరీతిని నాటలాడబోరు. జాతీయపక్షమునకు జెందిన సభ్యనొకరిని, లాగుకొనిపోయి ప్రధాన కార్యదర్శిగారు నిర్బంధించిరిని, అధ్యక్షునకు దెలుపబడెను. శాసనసభ్యుల వోట్లను ప్రేరేపించుట కెట్టి అవమానకరమగు చర్య లవలంబింపబడుచున్నవో యూహింపవచ్చును. శాసనసభా నియమము లెటులున్నను, నిందింపబడిన మంత్రి తనవోటు హక్కును చలాయించుకొండ, సభవారి నిర్ణయమునకు కట్టుపడియుండుట న్యాయముగదా.

కాని, మంత్రి అటుల గావింపక, తన కనుకూలముగ తానే వోటుజేసికొనెను. ఇట్టి చర్యను కనిపెట్టి, అధ్యక్షుడు శాసనసభాభిప్రాయమును గమనించి, కాష్టింగ్ వోటును తీర్మానమున కనుకూలముగ నిచ్చుటలో, ప్రశంసార్థముగ ప్రవర్తించెను. ఇట్టి మంత్రులు బయలుదేరుటవలన, యీ పదవుల గౌరవ మనలే అంతరించినది. శాసనసభలు స్వార్థపరుల క్రీడారంగములై, పరిహాసాస్పదములగుచున్నవి. సంయుక్తరాష్ట్ర శాసనసభవారు, స్వార్థపరులకు నముచితరీతిని గుణపాఠమును చేర్చిరి. ఇతర శాసనసభలలో గూడ నిట్టి పాఠమును నేర్పవలసిన యవసర మొత్తేని గలదు.

అధ్యక్ష గౌరవము

భారతశాసనసభాధ్యక్షులగు గౌ. పటేలుగారికి బ్రిటీషు పత్రికా విలేఖకులును, అధికారసభ్యులు గొందరును దురుద్దేశ్యముల నారోపించి, వారి సగౌరవపరచినవిధము తెలిసియే యున్నది. పటేలుగారు నెహ్రూగారితో లాలూచీయై, అక్రమముగ ప్రవర్తించుచున్నట్లు, వీరివాదము. ఇట్టి ఆరోపణలను నిరసింపవలయునని, వెనుకటిసభలో పటేలుగారు గోరినను, హోంమంబరగు క్రేరారుగారు, వెనుక ముందాడిరి గాని, అధికారసభ్యుల చర్యలపట్ల క్షమాపణ గోరియుండలేదు. మొన్నటి దినము, క్రేరారుగారు తమ వైఖరిని మార్చుకొని, తమ విచారమును దెలుపుటయ గాక, అధ్యక్షగౌరవమును కాపాడుటకు ప్రభుత్వమువారు సౌసిద్ధులుగ నుండురని గూడ తెలిపిరి. క్రేరారుగారి ప్రసంగము, కడు సంభావ్యమై యొప్పును. పటేలుగారు ప్రజాపక్షమునకు అనుకూలముగను ప్రతికూలముగను గూడ నిర్ణయముల గావించిరి. వీరికి పక్షపాతబుద్ధి నారోపించుట కెట్టి యవకాశమేర్పడలేదు. ఆసంగతినే క్రేరారుగారు ప్రభుత్వముతరపున దెలిపి, అధ్యక్షునిపై ప్రభుత్వమునకు పూర్ణవిశ్వాసము గలదని నిరూపించిరి. పత్రికలలోను తదితర ప్రదేశములలోను వెలువడిన వ్యాఖ్యానములను క్రేరారుగారును నిరసించిరి. తామిదివరకు వెనుకముందాడినందులకుగూడ వీరు విచారము గనుపఱచిరి. అధికార సభ్యులు కొందరు జూపిన వైఖరిని వీరు పూర్తిగ నిరసించుట, సమంజసముగ నున్నది. పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు, క్రేరారుగారి నూతన వైఖరిని అభినందించిరి. అధికార ప్రతిష్ఠను పాటించక, తమ లోపమును సవరించి కొనినందులకు, ప్రజలు క్రేరారు గారిని అభినందింపక మానరు. నెహ్రూగారు సూచించినటుల, ప్రపంచములోనే ప్రజాప్రతినిధి సభకయినను పటేలుగారు గౌరవము దేగల్గుదురు. తమ ధర్మము నింత సమర్థతతో నిర్వహించిన అధ్యక్షులు సామాన్యముగ గానరారు. ప్రజాప్రతినిధులకు వీరిపట్ల సంపూర్ణ విశ్వాసము గలదు. ప్రభుత్వమువారికిని అట్టి విశ్వాసమే గలదని, వ్యక్తమగుటచే, పటేలుగారు అసమాన గౌరవము బడసిరి. వీరి స్థానము నావరించిన మేధుములన్నియు దొంగిపోయినవి. పటేలుగారి శీలము నూత్న ప్రకాశముతో వెలుగుచున్నది. నెహ్రూగారితో పాటు, ఇతరపక్షముల నాయకులగు లజపతిరాయి, సర్ పురుషోత్తమదాసు తాకురుదాసు,

సర్ జాల్ఫిక్ ఆలీఖాన్, గార్లుగూడ, అధ్యక్షుని పట్ల పూర్ణ విశ్వాసమును గనుపఱచిరి. యూరపియను పక్షనాయకులగు కాక్ గారుగూడ అధ్యక్షుని పట్ల విశ్వాసమును ప్రకటించుట, ఎంచదగిన విషయము. బ్రిటీషుపత్రికా విలేఖకులు ప్రారంభించిన దాడి, పటేలు గౌరవమును పెంపొందించుటకే తోడ్పడినది. వీరి కీర్తి యనేక మడంగులనుమడించినది. ఇకముందు, అసూయాపరులెవరును పటేలుగారిపై దాడివెడలిన లాభములేదని గ్రహించెదరని నమ్మెదము. ఏలన, తుదకు విమర్శకులే పరిహాసపాత్రులగుట నిశ్చయము.

భారతశాసనసభా కార్యాలయము

భారతశాసనసభా కార్యాలయము గూర్చి పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు ప్రతిపాదించిన రాజీ తీర్మానము, శాసనసభవారిచే సంగీకరింపబడెను. ప్రభుత్వమువారి తీర్మానము నామోదించుట యవసరము. భారత శాసనసభకు ప్రత్యేక కార్యాలయమును యీ సంవత్సరము డిసెంబరు నెలలోపుగ నిర్మింపవలెనని, తీర్మానము గోరుచున్నది. గవర్నరుజనరలుగారి శాఖలో, శాసనసభా కార్యాలయము జేర్పబడును. ప్రధానోద్యోగులను అధ్యక్షునితో యోచించి, గవర్నరు జనరలుగారే నియమించెదరు. అధ్యక్షునితో యోచించి గవర్నరు జనరలుగారు యీ యుద్యోగులను డిస్మిసు జేయవచ్చును. ఇతర విధములగు చర్యలను, అధ్యక్షుడు గైకొనవచ్చును. సిబ్బందిలోని ఇతర ఉద్యోగులను, కార్యదర్శితో యోచించి, అధ్యక్షుడే నియమింపవలయును. వీరిని అధ్యక్షుడే డిస్మిసుజేయవచ్చును. ఈ తీర్మానము, అధ్యక్షుడు సూచించిన ఏర్పాటులకును, ప్రభుత్వమువారు సూచించిన అభిప్రాయమునకునుగూడ భిన్నముగనున్నది. అధ్యక్షునికి కొన్ని అధికారముల నొసగుచు, భారతశాసనసభా కార్యాలయము ప్రత్యేకముగ నుండవలయునని గోరినది. స్వతంత్రశాసనసభా కార్యాలయమున కీ తీర్మానము మొదటిమెట్టును సూచించుచున్నది. శాసనసభలో జరిగినచర్యను, ఇండియామంత్రికంపుటకు, క్రేరారుగా రంగీకరించిరి. కాని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారుగూడ తీర్మానమును బలపరచిన గాని ప్రయోజనముండదు. లజపతిరాయి, పురుషోత్తమదాసు తాకురుదాసు, కాక్, మాల్వీమహమ్మద్ యాకుబ్, జల్ఫిక్ ఆలీఖాన్, కే. సి. రాయిగార్లు తీర్మానము నామోదించి, శాసనసభాభిప్రాయమును వెల్లడిజేసిరి. భారతశాసనసభవారి తీర్మానము నామోదించిరి. ఇట్టి మితమగు తీర్మానము, ఇండియా మంత్రిగారి ప్రాతికూల్యము మూలమున నిష్ఫలమగుచో, అందుకు వారు బాధ్యతను వహింపవలసి యుండును. వివిధపక్షములవారిచే గౌరవింపబడిన తీర్మానమును నిరాకరించుటవలన, వీరు తీరని యసంతృప్తికి కారకులయ్యెదరు.

డాక్టరు అన్నారీగారు : మహమ్మదీయాందోళనము

డాక్టరు అన్నారీగారును, డిల్లీలోని ముఖ్య మహమ్మదీయనాయకులును గలసిచ్చేసిన హెచ్చరిక మహమ్మదీయుల కర్తవ్యమును దేటపరచుచున్నది. నెహ్రూ రిపోర్టు మహమ్మదీయులకు న్యాయము నలుపుటకు, మిగుల శ్రమపడెను. ఇందలి,

సూచనలను, మోకతాలి ప్రభృతులు నిరసించుట కన్నను, ప్రాస్వద్యప్తి వేరుండదు. మద్రాసు కాంగ్రెసు తీర్మానముకన్నను, నెహ్రూ రిపోర్టు నందు మహమ్మదీయుల స్థితి క్షీణించునని, వాదించు వారు గలరు. ఇట్టివాదము నిరాధారమని, అన్నాదీ ప్రభృతులు తమ ప్రకటనమునందు తేటపరచిరి. సుప్రసిద్ధనాయకులందఱును దూరమాలోచించి గావించిన నిర్ణయములను, ప్రత్యేక సాంఘికాభిమానులు కొందరు నిష్ఫలము గావించనెంచుట, ఏమాత్రము ప్రశంసార్హము గానరదు. నలుసులనేరీ, ఏవియో కొన్ని లోపముల జూపుట సులభమే. ప్రతిసంఘమువారును దేశాభ్యుదయమును పాటించక, తమ లాభమునే ముఖ్యముగ పాటించుచో, ఎన్నిటికిని ఏకాభిప్రాయము గుదురనేరదు. హిందువులకును మహమ్మదీయులకును ఏతీరున నయినను ఐకమత్యము గుదురకుండజేయుటకై ప్రయత్నించు మూడవపక్షమువారు, విభేదములను పురికొల్పజూచుచునే యుందురు. వీరికుతంత్రములకు లోనుగాక, దేశమునందలి వివిధపక్షములవారును వివిధ జాతులవారును, స్వరాజ్య సంపాదనకై కలసి పాటుబడుట యవసరము. లక్ష్మీ సమావేశ తీర్మానములను వివిధ పక్షములవారును అంగీకరించిన మాత్రాన, స్వరాజ్యము లభించెనని భ్రమపడగూడదు. గాంధీమహాత్ముడు సూచించినట్లు, లక్ష్మీ సమావేశము కాన్ఫెరెన్సువనల్ స్వరాజ్యమునకే మార్గము జూపును. స్వరాజ్యసిద్ధికి, బర్మోలియే త్రోవజూపియున్నది. సత్య అహింసా వ్రతముల నవలంబించి, స్వరాజ్యముబడయుట భారతీయుల పరమ ధర్మము. ఇందుకుగాను ఐకమత్యవనము. లక్ష్మీ సమావేశ తీర్మానముల నామోదించుటలో ఐకమత్యము గుదురుచో, స్వరాజ్య సంపాదనము సులభ సాధ్యమగును. డాక్టరు అన్నాదీ గారి హెచ్చరిక నఫలమగు గాక!

అస్సాం శాసనసభ : రిసెటిల్ మొంటు

అస్సాంలో విధించిన రిసెటిల్ మొంటు పన్నులను, తగిన శాసనము గావించువరకు పన్నులు జేయవలదని, శాసనసభవారు గోరుచు తీర్మానించిరి. ఈతీర్మానమునకు ప్రభుత్వమువారు బద్ధులగుట శ్రేయస్కరముగ నుండును. రిసెటిల్ మొంటు పద్ధతుల నే రాష్ట్రమునందును ప్రజల అమోదించుట లేదు. బార్డోలిలో ప్రజల యసంతృప్తి మిక్కుటముగ వెల్లడియ్యెను. రిసెటిల్ మొంటు పన్నులను, శాసనసభవారిచే గావించబడుచట్టముల ననుసరించి నిర్ణయించవలెనని, పార్లమెంటరీ జాయింట్ కమిటీ వారు నిరూపించి చాలకాలమయినను, యంతవరకే రాష్ట్రమునందును చట్టము నిర్మితము గాదయ్యెను. రాష్ట్రములు ఇండియా ప్రభుత్వముపై బాధ్యతను మోపుచుండ, ఇండియా ప్రభుత్వము వారు రాష్ట్రములపై బాధ్యతనుమోపిరి. నూతన శాసనముల గావించవలయునని, రాష్ట్ర ప్రభుత్వములను ఎచ్చరించుటకు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి తరపున సర్ హబిబుల్లాగా రిటేవల స్టేటుకౌన్సిలు సభలో, నమూనించిరి. వీరి ఎచ్చరికల ఫల మేమగునో చూడవలయును. ఇట్టిచట్టములు నిర్మితమగువరకు, రిసెటిల్ మొంటు పన్నులను పన్నులు జేయకుండుట యవసరముగద. అస్సాం శాసనసభవారు

గోరినకోర్కె మిక్కిలి న్యాయమయినది. కృష్ణా గోదావరి మండలముల రయితులుగూడ, యిటులనే గోరుచున్నారు. అస్సాం శాసనసభవారివలె, మదరాసు శాసనసభవారునుగూడ, ఎచ్చు పన్నులను పన్నులు జేయగూడదని తీర్మానించుట యవసరమని దోచును.

హజీచట్టము

హజీచట్టమును భారత శాసనసభలోని వివిధ పక్షములవారును అమోదించినను, బ్రిటీషు వర్తకులు తమ ప్రాతికూల్యమును విడువకుండుట శోచనీయము. బ్రిటీషు పారిశ్రామిక సంఘమువారు, బర్మోల హెడ్డు ప్రభువుగారికి వ్రాసిన లేఖలో, హజీచట్టమును నిరసించుచు, ఇండియా ప్రభుత్వము వారితోబాటు బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారును దీనిని ఎదుర్చవలయునని కోరుచున్నారు. దీనిని ఎదుర్కొనవలసిన యవసర మేమిగలదు? హిందూదేశము తన కోస్తా వ్యాపారమును తాను రక్షించుకొనుట నేరమగునా? ఇండియా మంత్రిగారు బ్రిటీషు వర్తకుల నలహా సంగీకరించుచో, హిందూదేశ ప్రజలకు తీరనినష్టము గలిగించినవా రయ్యెదరు. హిందూదేశాభ్యుదయమును, ఇంగ్లండునహింసదను నమ్మకము, ప్రజలలో బలపడును. హిందూదేశము నకు సహజముగ గల హక్కులను నిరాకరించుట వలన, ప్రజలలో అసంతృప్తి ప్రబలుట నిశ్చయము. బర్మోల హెడ్డు ప్రభువుగారు తమ ప్రాతికూల్యవైఖరివలన, ఇండియాలో నిదివరకే ప్రబలమగు ససంతృప్తిని గలుగజేసిరి. బ్రిటీషు వర్తకుల నలహాను వీరనుసరించునెడల, వీరు హిందూదేశ విశ్వాసమును పూర్తిగ గోల్పోయెదరు.

బార్ కౌన్సిలు ఎన్నికలు

మద్రాసు బార్ కౌన్సిలుకు జరిగిన ఎన్నికలలో, ఆంధ్రమండలమున కొక్క ప్రతినిధియైనను లభింపకుండుట శోచనీయము. ఎన్నుకొనబడిన వారందరును, చాదాపుగ మద్రాసు హైకోర్టుకు సంబంధించిన న్యాయవాదులేయ్యిరి. ఎన్నికలలో విజయము గాంచినవారు నమరులనుటకు సందియములేదు. శ్రీనివాసయ్యంగారు, రామచంద్రయ్యర, వెంకట్రామశాస్త్రి, అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యరు, ది. బి. టి. రంగాచారి, కె. భాష్యమయ్యంగారు, కే. పి. మీనను, పి. వెంకట్రామశాస్త్రి, కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు, దొరస్వామి అయ్యరుగార్లు, న్యాయవాదుల హక్కులను కాపాడగలరని నమ్మవచ్చును. కాని, ప్రధానపట్టణేతర న్యాయవాదుల కెట్టి ప్రాతినిధ్యము లభింపక బోవుటచే, వారిలో అసంతృప్తి ప్రబలుట సహజము. కొత్తగ బార్ కౌన్సిలు నేర్పరచుచున్నపుడు, వివిధరకముల వారికిని అర్హప్రాతినిధ్య మేర్పడుట న్యాయమైయుండెను. అట్టిఫలితము చేకూరనందున, పలువురలో అసంతృప్తి ప్రబలకమానదు.

ఆంగ్లో ఫ్రెంచి ఒడంబడిక

నౌకలకు సంబంధించిన ఆంగ్లో ఫ్రెంచి ఒడంబడిక నేల రహస్యముగ నుంచవలయునో దెలియదు. దీనినెంతత్వరలో బహిరంగము గావించిన నంత మేలు. ఏలన, ఒడంబడికగూర్చి, ఎవరికి దెలిసిన సంగతులను వారు ప్రచురించుచున్నారు. అమె

రికను వార్తాపత్రికయొకటి, తనకుదెలిసిన పరతులను ప్రచురించుటచే, గండ్రగోళ మేర్పడుచున్నది. ఈ పత్రిక ప్రచురించిన పరతులు సరియైనవేయని, బ్రిటీషు అధికారులు దెలుపుచున్నారు. రహస్యము దాగనపుడు, దానినికను దాచిపెట్టుటవలన, లాభముకన్న నష్ట మధికముగ గలుగుట నిశ్చయము.

చీనా : ఆంతరంగికపు పోరాటము

మంచూరియాలో పోరాట మంతరించి, జాతీయవాదుల ప్రాబల్యము దృఢపడుటచే, 1920 సంవత్సరమున కాకటనులో ప్రారంభమయిన ఆంతరంగికపు పోరాట మంతరించుచున్నది. చీనాయంతయు జాతీయపక్షమువారి వశమయినది. ఇట్టి సందర్భమున, విదేశీయులు చీనా స్వాతంత్ర్యమును గుర్తించి, చీనావారి హక్కులను సఫలపరచుట శ్రేయస్కరము. చీనా స్వేచ్ఛను నిరాకరించుట, కింతకు పూర్వము దెలిపిన హేతువు లికమీద నిలువనేరవు. ప్రాజ్ఞు లెల్లరును, చీనాలో అంతః కలహములు నమసినందులకు, సంతృప్తి జెందకమానరు.

తమిళనాడు కాంగ్రెసు సంఘము

తమిళనాడు కాంగ్రెసుసంఘమువారు, సైమను కమిషనును ఎక్కువపట్టుదలతో బహిష్కరింపవలెనని, తీర్మానించిరి. ప్రభుత్వ నిర్బంధములను ఖండించిరి. యం. కే. ఆచార్యులవారు తాముజేసిన వాగ్దానమునకు భంగకరముగ ప్రవర్తించినందులకు, వారిచర్యను కాంగ్రెసుసంఘమువారు నిరసించిరి. కాంగ్రెసుమువారును, వోటరులును, తమ ప్రతినిధుల చర్యను నెప్పటికప్పుడు విమర్శించి, వారు తప్పద్రోవ ద్రొక్కకుండ నాటక పరచుట యత్యవసరమగుచున్నది.

తమిళరాష్ట్ర కాంగ్రెసు

కార్యనిర్వాహకసంఘ తీర్మానములు

మద్రాసు 28:—తమిళరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘపథి యానెల 28 లేదని మద్రాసునందు మహాజనసభా మండలిరచున జరుపబడెను పథిలో నీక్రింది తీర్మానము లామోదించబడెను.

మద్రాసు ప్రభుత్వనిర్బంధనిధానమునకు కినుకజెందుచు కాంగ్రెసువారిని ఎరెన్సుకొనించుటను గర్హించుచున్నారు.

ఇటువంటి నిర్బంధపద్ధతిని సైమను కమిషను బహిష్కరణోద్యమమును అణచి కమిషనున కక్షకులమగు వాతావరణ మేర్పరుచుటకే ప్రభుత్వమువారు రహితించిరని యాసభవారు నమ్ముచున్నారు.

దేశభక్తిగల సాధులందఱును సైమను సంఘబహిష్కరణమునే కొనసాగించవలెనని యాసభవారు గోరుచున్నారు.

భారత జాతీయ గీతములను ప్రభుత్వమువారు పరీక్షరచుకొనినందులకు యాసభవారు ఆసమ్మతిని దెలుపుచున్నారు.

ఇటువంటి అక్రమకార్యములకు కారణములను ప్రజలకు దెలుపుట ప్రభుత్వమువారి విధియని యాసభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

ఈజిప్టువారి యెదుట గైకొనిన ప్రతివక్రకారము ఎం.కె. ఆచార్యగారు వెంటనే భారతశాసనసభలోని తమసభ్యత్వమునకు రాజీనామా నీయవలెను.

ట్రెస్లికేన్ అర్బన్ కో ఆపరేటివ్ సొసైటీ:

(సాహుకార్యేట్రాంచి)ఈసొసైటీవారి జనరల్ బాడీ సభ గత ఆదివారమున వావిళ్ల వెంకటేశ్వరశాస్త్రిగారి యధ్యక్షతక్రింద జరుపబడెను. టి. పట్టాభిరామఅయ్యరుగారు బోకల్ ట్రాండికి తిరిగి డైరెక్టరుగా నెన్నుకొనబడిరి.

విదేశవార్తలు

మ్యాక్స్ ను, కుక్కు-గార్ల ప్రచారము

దేశములో ఆమోదమును గాంచుట

(బీమునర్వసు)

బండక, సెప్టెంబరు 23:—కార్మికపక్షమువారు సోమ లిట్టు కార్యక్రమమును ముగించి ఎక్కడ చాలిశవధులతో సాగించినదని న్యూస్ పేపర్ కుక్కు-గార్ల ప్రచారము దేశములో ఆమోదమును బడల్పబడుచున్నది. లండను దక్షిణ ఇండియన్ లెటరు కార్మికపక్షమువారు తమ పక్షంలో వీరి ప్రకటనమును చర్చించిరి. 55 గురు అనుబంధము నుండి, 28 ప్రతిపక్షమును వీరిదిరి. ఈ ప్రకటనము ప్రకారము జరుగు ప్రచారమునకు గూడ తోడ్పడవలెనని తీర్మానించిరి. కార్మికపక్ష కార్యక్రమమును ఎక్కడను విమర్శనతో జూడవలెనని ఈ దక్షిణ ఇండియన్ లెటరు కార్మికపక్ష కార్యదర్శి మాటినగారు చెప్పిరి. ముఖ్యముగ పయిమను కమిషను విషయమై తాము స్వాతంత్ర్య వైఖరి పవలించినదని తెలిపిరి.

దూరప్రచారదేశము

నల్ల మందును పీల్చుటనుగూర్చి విచారణ

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, సెప్టెంబరు 23:—బాలిషియన్ అసెంబ్లీలో అయినద సమయమువారు దూరప్రచారదేశము ఇటలీ వీశాలలో నల్ల మందును పీల్చుటనుగూర్చి విచారణ సలపవలెనని ప్రతేక బెట్టిన్ తీర్మానము సంగీకరించిరి.

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

మ్యాడిడుతో జాతక మాడుమండ జాతక భవనము అంటుకొని వందలకొలది ప్రేక్షకులు చనిపోయిన భయపడుచున్నాడు.

“సర్ మై కేలు ఓద్యయగుగారు హంతకులు”

ఉత్తర లండను నగరములో నువన్యసింహావ ప్రేక్షకులు మాట్లాడనియకుండ జేయుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, సెప్టెంబరు 23:—ఉత్తర లండను నగరములో సర్ మై కేలు ఓద్యయగుగారు భావనవశముగూర్చి యువన్య సింహులకు ప్రచారమునగా ప్రేక్షకులంతటి “ఓద్యయగుగారు హంతకులు, ఆంగ్ల పనివారిని జంతువులు” అను మాటలు గల ప్రకటనములను పక్షలో ఎగరజేసిరి. తాను యువన్యసింహు ట నిద్రయొజుమని గ్రహించినవాడై ఓద్యయగుగారు నివేదికనుండి విడలిపోయెను.

పొగయోజలో

లన్కరులు తిరుగబడుట

మ్యాన్, సెప్టెంబరు 21:—టైమసుండి దూర ప్రచార దేశములకు బోవుచున్న వీటి ఆఫ్ చెప్పరు పొగయోజలో లన్కరులు కొందరు ఏమి కారణముచేతనో గాని తిరుగబడి ఓడ యధికారిలకు మట్టడించి తీసెనును నాయములను గలుగజేసిరి. తిరుగబడినవారిస్థానే కొత్తవారిని నియమించిరి. నాక పయన మాయెను.

బగ్గానులో దుర్భుక్తికి దీపములను, ట్రాములను వేయుటకు బ్రిటిషు కంపెనీకి బగ్గాను సార్ల మెంటువారు పూర్వము సోపగిరి.

త్వరపడుడు.

మిస్ మేమో గ్రంథ ఖండనము

ఆంధ్ర యన్యురెస్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, మేనేజింగ్ డైరెక్టరుగారికి-బందరు.
అయ్యో, మాతమ్మను గుండు పర్యవారాయముగ పడుటంబడుగ గడచిన శ్రీరామనవమికి పక్షంబుడుగ భద్రాచల యాత్రకు వెల్లి దైవశేషున ఆ చట కలరాతగిరి ఆకస్మికముగ కాలధర్యము వొందెను. అతని మరణపు దివార్లు క్లయిమహారములు పూర్తిచేయించి పంపగానే మోక్షి అక్షేపణ కాలయాసన చేయ బొందా అతని 282 సంబర టటాలాకు భీమామోక్షము రు 8000/-లు వెంటనే ఆతని భార్యకు అందజేసినదులకు మే మెంతయుకృతజ్ఞులము.
చిత్తగింపుడు. ఇట్లు విధేయులు.
బందరు } (నం) గుండు వెంకటలింగం వ్రాలు
29-8-28 } (నం) గుండు మృత్యుం జయుమవ్రాలు

ఆంగ్లో అమెరికన్ నాకాదళ ఒడంబడిక

అమెరికా నిముఖత
లండన్, సెప్టెంబరు 21:—చిన్న క్రూయిజరుల కో స్తారత్తుక జలంతర్గాములను చీల్చివేయరాదని ఆంగ్లో ఫ్రెంచి వారసకొన్నది నిజమేయని అమెరికన్లు చెబుచున్నారు. వీటిని వాషింగ్టన్ ఒడంబడిక వివరములతో తేర్చుకూడదని ఆంగ్లో ఫ్రెంచివాడు నిశ్చయించిరి. కాని దీనిని ఆక్షేపించుచు అమెరికా ప్రభుత్వమువారు ఒక లేఖను కూర్చిదిగారి సంతకముతో ప్రకటించెదరు. 28 వేల టన్నుల క్రూయిజరు అను యువై పెడ్ స్టేట్సువారు కట్టుచునే యుండునని కూర్చిదిగారు దోయజేసెదరుట మరల 1931 లో వాషింగ్టన్ సంతకం ఒకరు నాకాదళ తగ్గించరట.

ఇంత రహస్యమేల?
ఆంగ్లో ఫ్రెంచి నాకాదళ ఒడంబడిక నింత రహస్యము గా నుండుటచే గ్రేటు బ్రిటన్ పై అనుమానము పెచ్చుపొవుచున్నదట. అమెరికా అంగీకరించని ఈ ఒడంబడిక లేఖయని బ్రిటిషు పత్రికలనుచున్నవి.
అమెరికా ఎన్నికల జరుగనుండుటచేతను మానవ ప్రకృతి ఆంతటను ఒకటే యగుటచేతను ఆంగ్లో ఫ్రెంచి ప్రభుత్వము వారు తమ ఒడంబడిక వరకులను ప్రకటించుట జేయుచుని టైమ్స్ పత్రిక పెచ్చురించుచున్నది. న్యూయార్కు పత్రికలో ఆంగ్లో ఫ్రెంచి ఒడంబడిక వరకులు ప్రకటించబడినదట. అది నిజమేయనుచున్నారు. జసాను ఇటలీ ప్రభుత్వముకి-ఒడంబడిక ఇచ్చుమే యని చెప్పిరి. యువై పెడ్ స్టేట్సువారి యభిప్రాయ ము నడుగు వారు ప్రత్యుత్తరము నీయలేదు. అందుచే ఈవరకులను ప్రపంచమునకు వెల్లడి జేయలేదట.

అస్ట్రేలియా సముద్ర మాతీలపమ్మే వివరించుచున్నది. ట్రాన్సువాన్ దు పనివారిట్టిలు కార్మికపక్షమువారి ప్రతిష్టంభ ముచే ఆపుజేయబడినది. రేవులో పనిచేయువారందరకు తమ వేర్వేరు సమోదాయములనుకొనవలెనని విల్లు యుద్దేశ్యము.

భారతదేశపు ఫిల్మలు పాశ్చాత్యదేశమునందు మెప్పును బడయుచున్నవనుటకు పి.రాజాఫిల్ము నిదర్శనమునీయు దానిని బ్రిటిషు పత్రికలన్నియు కొనియాడుచున్నవనియు శ్రీ కెన్ వార్తలు చెబుచున్నవి. తాజముహూలు వృత్తాంతము ఇందలి కథ. నీతాదేవికన్య పాత్రపోషణము దివ్యముగ నుండెనట.

స్పెయిన్ లో ఎద్దుల పోరాటము కూడదని ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించిరి. దాని నల్లంఘించినందులకు పూజోలు పుర పాలకాధ్యక్షుని పనిలోనుండి తొలగించిరి. ఇతడు పోరాటము ను జరుపుటకు అంగీకరించెనట.

1000000 మాడల జామినుమీద డాక్టరు హ్యాగ్లోస్టి న్ని నుగారిని నిడుదలజేసెదరట.

త్వరపడుడు.

తయారైనది 300 ప్రతులు మాత్రమేయున్నది.

ఇందు మిస్ మేమోవ్యధకన్య వ్రాసిన “భారతమాత” అనుగ్రంథమునకు ఆంధ్రీకరణము, తంగయ్యలు వ్రాసిన “భారతజయము” అనుగ్రంథమునకు ఆంధ్రీకరణము, శ్రీ ఎస్. ఆంధ్రానుగారి ఖండనము చున్నగునవి గలవు. ప్రతి భారతీయుడు చదివి మిస్ మేమోకన్య దుర్భాషణములను ఖండించుడు. ధర తపాలా ఖర్చులతో రు 1-4-0.

జి. ఎస్. శాస్త్రి అందు కో.
తపాలాపెట్టె నె 110 రు, మద్రాసు

అపూర్వ భీమా సౌకర్యములు
నూతనముగ ప్రతేక పెట్టబడినది

1 స్త్రీల భీమాలు

2 శాశ్వత అంగ వైకల్య నదు
సాయము (Permanent disability benefit)
వివరములను చూడువ్రాసి కనుగొనుడు.
కార్యదర్శి,
ఆంధ్ర యన్యురెస్సు కంపెనీ
లిమిటెడ్,
మచిలీపట్నము

సర్ ఓస్టాల్లు మాస్ట్రీగారు చనిపోవుటచే ఆతని కొడుకు కార్మిక పార్లమెంటు సభ్యుడు బ్యారనెటు దిరుదాంకితుడాయెను.

అస్ట్రేలియా నాకాదళ మాతీలలో వికమత్తము లేకుండ పనిచేయుచున్నాడు.

ప్యాసిస్టుబిల్లును ఇటలీ పార్లమెంటువారు ఆమోదించెదరట.

అస్ట్రేలియా పార్లమెంటు సమావేశము పూర్తి అయినది. ఎన్నికలు తీక్షణము జరుగును.

ప్రకటన

యా దిగువ సంతకముచేసిన నేను పర్యవసరకు తెలియ చేయునది ఏమనగా రాజమండ్రి శాశ్వతములు లేలు చలంచర్ల నాగయ్యగారి కుమార్తె బ్రహ్మయ్య అనే పేరుగల నుమారు 16 సం॥రంబ వయస్సుగల మయినదకు నేను గారీయనుగా ఏర్పడివున్నాను. యీ మయినదకు దుష్కరవాసనల ప్రోత్సహ వాసనల ప్రోత్సహముచే దుష్కడతలలో పంచరించుచున్నాడు. యితనిచే యెవరైనను యాదినరలో గాని యుటపయ్యునగాని ప్రాంతసేనోట్లుగాని తపాలు క్రియములు ఎగయిరా యేనిధ మయిన ప్రాతములములు వ్రాయించుకన్న నెల్ల నేరపని యిందుములముగా సమస్తమయిన వారికిన్ని తెలియపచ్చుచున్నాను.

ఇట్లు విన్నవించు విధేయుడు
మారదుగుల వెంకట్రామయ్య,
29-7-28 రాజమండ్రి

ప్రకటన

శ్రీమత్కృష్ణ రాజాగారు పడుస్తాయుర్యదావధములను కాశ్చీయముగా శ్రీగతతో తయారుచేయించి, అందరికి లభ్యమగునట్లు చేయ దలపెట్టి ఇర్ల రసాయనశాలను నెలకొల్పినారు. ఆయనర్యదావధము లన్నియు నిడట దొరకును. కేటలాగు కొరకు వ్రాయుడు. 1204
ఆర్షరసాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణా.

WANTED.

Experienced Canvassers on a monthly salary of Rs. 40/- in the Districts of Bellary, Kurnool, Cocanada, Bezwada, Guntur, Rajamundry on guaranteed business for Sundry lines. None need apply who cannot give cash Security of Rs. 50/- Apply with one anna stamp for full particulars to:—
M. C. JAMBULINGAM,
2, Thambu Chetty Street., G. T. MADARS

కైకలూరు తాలూకా రైతులకు

విజ్ఞప్తి

(స్వకీయవిలేఖరి)

కొల్లేరు పరమస్వయంకర్మ సరిహద్దులలో నున్న పర్యేకాబ దని భూమిలకును కట్టాకు దీనికొనబడవలసిన బంజర భూముల కును కనువిధమున శిస్తుగర్హింప వలెననియు, కృష్ణాజిల్లా కైక లూరు తాలూకాలో నీటి ఆధారములన్నియు మరల పూర్తిగా పరిశీలించబడి వివిధ తరగతుల క్రింద చేర్చబడవలెననియు, నీటి పారుదలయందుగల లోపములను నీటిపట్లము క్రమశుద్ధిగానట్టి యు; వరదల పాలుగునట్టియు ఆయకట్టులయొక్క నీటి యాధారములు 2-వ 3-వ తరగతులక్రిందగాక 4-వ తరగతులక్రింద చేర్చబడవలెననియు స్పష్టము సెటిలెంటు అఫీసరు సలహా యిచ్చి నాడు. ఆ సలహా ననుసరించి సానిక నెటివ్ మెంటు అఫీసర్లు సై దీక్షయములను నిర్ధారణ చేయుదురు. ఈ తాలూకాలోని ప్రతిగ్రామ రైతులు తమతమ గ్రామ నీటి ఆధారములనుగూర్చి రమణముగూర్చి తమ అభిప్రాయములను ఆర్టికల్స్ ద్వారా యీ నెల 30 వ తేదీలోపుగా మదిలీకట్టాములోని నె 2 రు పార్టీ రిజిస్ట్రార్ కెటివ్ మెంటు అఫీసరువారికి దెలుపుకొనవలయు. ఈ విషయము రై తాంగమునకు చాలా ప్రాముఖ్యమైనదిగనుక తాలూకాలోని గ్రామములందఱు తగుతగ్గ దీనికొనెదరని నమ్ముచున్నాడ.

వాతావరణ సితి

1928 సం! సెప్టెంబరునెల 24 తేది సోమవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	మరియు అత్యధికముగ	మరియు అత్యధికముగ	మరియు అత్యధికముగ	మరియు అత్యధికముగ	మరియు అత్యధికముగ
గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో
గోపాల్ పూర్	89	79	...	22.2	4.6
కాళిహస్తి	87	77	0.8	28.2	2.8
కాళిహస్తి	91	76	0.2	16.6	4.2
మదిరీపట్టణము	87	77	0.5	15.7	7.8
కొన్నూరు	90	72	1.1	16.0	2.2
బళ్లారి	91	74	...	9.8	0.6
అనంతపురం	...	...	...	12.7	2.7
కడప	97	75	0.1	12.6	5.1
నెల్లూరు	94	76	...	8.5	2.7
మద్రాసు	98	76	0.8	18.2	1.2
కడపూరు	92	73	...	18.8	4.0
నెలము	92	75	...	14.7	4.1
కొయంబూరు	91	72	...	1.9	8.4
తిరువనంతపురం	97	79	...	4.9	5.5
నాగపట్టణము	92	73	...	8.3	1.5
మధ్య పం	95	78	...	5.7	5.7
పొంబి	89	81	...	2.1	0
పొంబి	...	...	...	0	2.8
తిరువేంగళము	80	77	...	22.0	6.2
కొచ్చిర్	84	77	0.1	51.4	19.9
కొచ్చిర్	87	75	...	67.6	18.5
మంగళూరు	86	75	1.0	64.1	1.1
తెలంగాణ	87	63	...	17.4	0.8
మెదకూరు	75	63	0.2	82.6	19.5
కొడెకనూరు	67	53	...	11.2	10.1
కూనూరు	71	68	...	6.9	...

సర్పాడులు - విశాఖపట్నములో 0.8" మిల్లీమీటరులలో 0.5" కాకినాడలో 0.2" పర్లింపెను. దక్షిణమున ముచ్చి విస్తారముగ నున్నది. శీతోష్ణస్థితి మామూలుకంటె అధికము.

దక్షిణమున - కడపలో 1.1" కడపలో 0.1" పర్లింపెను. ముచ్చి పట్టణముగ నున్నది. కడపలో కనబడినది 8 డిగ్రీల ఎక్కువ.

కర్నాటకము - ద్రాసులో 0.8" పర్లింపెను. నెల్లూరు కడపూరులో ముచ్చి పట్టణముగా నున్నది. శీతోష్ణస్థితి మామూలుగా నున్నది.

వి. వ. నారాయణఅయ్యర్, సహాయ వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

బిడ్డలకు ప్రధానమైన ఘనమైన ఆహారము.

అక్షలకొలది కనిబిడ్డలు పాలు మానిన తరువాత క్యాకరు ఓట్టుకావచే పెరుగుచున్నారు.

అందులోని ప్రాచీన కండలను వృద్ధిజేసి వండుకలను, వండ్లను కార్ల చేతుల గోల్లను పెంచును. కార్పొమైడేట్లు కత్తిని చేమూర్చును. అందులోని మినరల్స్ ఎముకలను వృద్ధిపరుచును. విటామిన్లు జీవితములకు ప్రాణాధారమైనవి. గుల్లముగా జీర్ణమునను. బిడ్డలు దానిని ప్రేమింతురు.

భోజనమును గురించి ఎట్టి సలహా నొసంగదరో మీ నైడ్యుని నడుగడు.

నిజముగా, వదులువారలకు పెద్దలకు క్యాకరు ఓట్టు తగుమైన ఆహారము.

(చేతులతో కాకడదు) (4401)

Quaker Oats

సంస్కృతము - దేశ భాషలు

శ్రీ పండిత పురాణం సూర్యనారాయణతీర్థులవారి యువన్యాసము

మోహనవిలాస గ్రంథాలయముందు నభ

గత కవివారము సాయంత్రము చెన్నపురి శ్రీ మోహన విలాస గ్రంథాలయ భవనముందు బ్రహ్మశ్రీ పండిత పురాణం సూర్యనారాయణ తీర్థులవారు "సంస్కృతము దేశభాషల కెంతవరకు తోడ్పడును" అను శీర్షికగూర్చి ఉపన్యాస మొసంగిరి. వచ్చుచున్న కళాకాలముందలి పండితులు, వాదస్పరి, వేదాంత శిరోమణి శ్రీ వెంకటసుబ్రహ్మణ్య కాశ్మీరగారు సభకధ్యక్షత వహించిరి.

ఉపన్యాసము

బ్రహ్మశ్రీ సూర్యనారాయణ తీర్థులవారు తమ యువ శ్యావ సందర్భమునం దిట్లుకేప్పిరి. "ద్రావిడ భాషకత్వ తక్కిన దేశభాషలన్నియును సంస్కృతమునుండియే జనించెనని చెప్పదగును. సంస్కృతపదములను కొన్నింటినివారు తత్వ ముములు, తద్వనములుగా వాడుకొనచున్నను సంస్కృతము కంటెను ఆరవమే ప్రాచీనమైనదని ద్రావిడులు చెప్పుచున్నారు. ఓడ్రము మూడు వంతులు సంస్కృతమే. వంగభాష చాదాపు సంస్కృతమే. మహారాష్ట్ర, గుజరాతీ మొదలగు భాషలకు సంస్కృతభాషా సంకల్పము సంపూర్ణముగగలదు. కర్ణాటకమున నీభరత భండమునందు పారమార్థికచింతకు తోడ్పడు వేదకాస్త్ర పురాణాదు లన్నియును సంస్కృతభాషయందే రచింపబడి యున్నవి. అందుచే అతిపూజ్యమున హిందూమతకర్తవ్యమును, ప్రాచీన దుర్గి సాంప్రదాయములను తెలిసికొనవలెననిన సంస్కృతభాష నభ్యసించు టావశ్యకము. మాతృభాషయగు తెలుగు మనకు వడిచేయివంటిది. సంస్కృతము వామనాస్తము. ప్రభువులభాష తలవంటిది. పాశ్చాత్య భాషలకును సంస్కృతము మాతృకయనుటకు దృష్టాంతము లనేకములుగలవు. "పితృ"శబ్దమునకు అంగ భాషయందలి "పాదరు"అను పదమునకు, "మాతృ"శబ్దమునకు "మదర్" అను మాటయున్ను, "స్వకు"శబ్దమునకు "సిస్టర్" అను పదమును సన్నిహితమైయుండుట గమనించునది. దేశభాషలలోనిల్ల లెన్న యనిపించుకొనిన తెలుగు భాషయందలి ఉత్తమ గ్రంథముల కరింపవలెననిన సంస్కృత భాషాభాస మావశ్యకము. భారతము మూడువంతులు సంస్కృతము ఒకవంతు తెలుగు

యున్నది. భాగవతమునంకింకను అధికముగ సంస్కృతము గలదు. అచ్చ తెలుగునందున్న గ్రంథముల సంఖ్య బహు వ్యవము. వానినైనను బహు పరిశ్రమజేసి ఎల్లా వ్రాయవలెనని. అట్టి అచ్చ తెలుగు గ్రంథములకుగూడ "నీల నుందరీ కరిణియము" "అచ్చ తెలుగు రామాయణము" సంస్కృత చేరుకే పెట్టికాదు. దేశములో మాతృభాషకు సంపూర్ణ గౌరవ మొసంగి జనులందరు మాతృభాషాభ్యసించినచే గాని దేశ మభివృద్ధి గాంచలేదు. మన కువయోగకరముగ గ్రంథములకేకముగ విదేశీయభాషలనుండి ఆంగ్లములోనికి తర్జుమా జేయబడవలసి యున్నది. ఇందువలన వివర్ధలువరభాషాను ముందుగ అభ్యసించవలసిన కష్టము తీరును. అట్లుపరభాషా గ్రంథములను తెలియించుటకు సంస్కృత భాషాభాస మత్యావశ్యకమై యున్నది. ఆంగ్లభాష విహికముగ తోడ్పడునేగాని అముష్మిక జ్ఞానాభివృద్ధులకు తోడ్పడజాలదు. సంస్కృత విహికరములకు రెంటిని ఉపయోగించును. సంస్కృత భాషాభాసము వలన జరించు యానంద మితర భాషవలన ఎద్దాననుగలగజాలదు. సంస్కృత భాషయందుండు సాధనసంపత్తియంతయు ఆంగ్లములో లేదు. అందుచే మాతృభాషకు వలసినంతమట్టు కైనను సంస్కృతమును అభ్యసించు టావశ్యకము. పూర్వముసంస్కృతముందే నాటకములు రచింపబడెను. క్రస్తుక కాళి తెలుగు సంధును అనేకముగ నాటకములు గలవు కాని నాటకలక్షణములను నేర్చుకొనవలెననిన సంస్కృతమును కఠినమనియుండును. భారతీయులకు ధర్మమే ప్రధానపురుషార్థము. పాశ్చాత్యులకు అర్థకామములు ప్రధానపురుషార్థములు. భారతీయులకు ఆంధ్రులకు స్వభాషయందభిమానము జీరించినందుననే ధర్మపురుషార్థము ప్రధానపురుషార్థముగ తోలిపోయినది. సంస్కృతము నందు ధ్యానించినచే గాని భగవంతుడైనను క్రతున్నడుగాకాదు. భగవంతుడు స్తోత్రప్రియుడు. కావున భగవంతుని తెలిసికొనటకైనను అవశ్యకమైనంతవరకు సంస్కృత మభ్యసించుట ముఖ్యము. తెలుగుభాషయందే గ్రంథములు వ్రాయదలచిన వాకును సంస్కృతభాషను తగుమాత్రము నేర్చుకొనవలెను. స్వభాషకు గౌరవము గలిగి ముమ్మందు మాతృభాషా ప్రధానస్థానము నాగ్రహించు కుభూచులు గానించుచున్నచి కావున విద్యార్థుల్నివేటినుండియే సంస్కృతగ్రంథముల చక్కగ వదింపవలెనని నుడివిరి.

అధ్యయన ముటాడుచు సంస్కృతము తెలుగునకేగాక తదితర భాషలకు వెక్కిరింట్టి మాతృస్థానము వహించియున్న దనియు, దేశభాషలకు అభివృద్ధి రసము కలగవలయుననిన దైవ వాక్కు అగు సంస్కృతము సభ్యసంపలయుననియు, దేశభాషలందన్నిట సంస్కృతము వ్యాపించి వానికి ప్రాణము నొసంగవనియు, సంస్కృత భాషాభ్యాసమువలన శ్రద్ధ జనించుననియు శ్రద్ధవలన భక్తి నుడురుననియు వల్లికిరి.

వందనములతో పర ముగింపబడెను.

సంయుక్త రాష్ట్ర శాసనసభ

విద్యామంత్రివై విశ్వానరాహిత్య తీర్మానమామోదింపబడుట

కార్యదర్శి వింతచర్యను సభికులు గర్హించుట

అసెస్సియేట్ కలెక్టర్

వై.సి.టి.లో, సెప్టెంబరు 22:- ఈనాడు జాతీయనా యకుడగు శ్రీమంత్రి వింతచర్య విద్యామంత్రియగు రాజా గారిని దృఢపరిచింది. విశ్వానరాహిత్య తీర్మానమును సభ పాఠించినప్పుడు సభ క్రిందికిరియించెను. 122 సభ్యులకు 112 నకు తమ స్థానములలోనుండి, ప్రేక్షకుల స్థానములగుడ క్రిందికిరియించెను. చాలమంది బయట నిలుచుండవలసివచ్చెను.

చింతామణిగారి యుపన్యాసము

శ్రీమంత్రి చింతామణిగారు తీర్మానమును సభపాఠించుచు 45 నిమిషములు మాట్లాడెను. వారి యుపన్యాస విషయము పొందుపరచబడినది.

‘ద్యుంధ్యుప్రభుత్వము యీరాష్ట్రములలో స్థాపించబడి నప్పటినుండియు విశ్వానరాహిత్య తీర్మానమేదియో లేదని తెలుసుకొనఁగలము. నాన్న పాతకుడు ఒక్కపార్టీకి తెలియించినవాడును సగు జగత్తును గూర్చి యీ తీర్మానము తెచ్చుట నాకు దుఃఖకరముగా నున్నది. ఐనను నానిధియై యున్నది. నైవేద్య సంఘముకన్న కేరళకవియము ప్రజలను మల కాందోళి ప్రారంభముగా జేయుచుండలేదు. ఈ తరు ము దల బహిష్కారము నొప్పుకొని, ఉపన్యాసములు చేసి, ఫిబ్రవరి 23 తారీఖున బహిష్కారము వారులతో కలసి సమ్యక్కులనిచ్చి యిప్పుటిట్లు చేయుటలేదు. విద్యామంత్రి తన్ను సభ కన్యకాని నవారు నైవేద్య సంఘమునకు సహాయము చేయ కోరుచున్నారని ప్రతికటలతో ప్రకటనను గూడ గావించెను. అయితప్ప తాలూకా వాడల సభలో కొందఱుని యభివృద్ధిచేయుటకు కలెక్టరీనున ఆ తీర్మానము నెక్కలేదు.

తనకు ప్రశ్న మంత్రి చేసినది ఒప్పా తప్పాయని నిర్ణయించుటగాదు, రాష్ట్రములో జాతీయజీవనము నిర్మాపి తము చేయుటకై యున్నది. ఒకటిట్లు చేసినయెడల యితరులు గూడ ఆతనిచుర్రము ననుసరించుదురు. జాతీయజీవనము కలుషి తమగును. కావున నిట్టి పనులు మన మంత్రులు చేయకుండా నుండటకీ తీర్మానము నామోదింపుట అవసరము.

ప్రధాన కార్యదర్శి జగదీశ్ ప్రసాద్ గారు

ప్రధాన కార్యదర్శియగు కన్వర్ జగదీశ్ ప్రసాద్ గారు యిట్లు చెప్పిరి. ఈ నాటిదర్శి చాల ప్రాచుర్యము నందినది. విద్యామంత్రి చేసినది ప్రజల యిష్టప్రకారమేనా, లేక ప్రజలతోని వ్యతిరేకముగా నున్నారా? ప్రజాభిప్రాయమున ది మాటి మాటికి మారుచుండును. 1921 సంవత్సరములో స్వ రాజ్యవాదులు కాసనసభ బహిష్కారము చేసిరి. 1924 లో సభలో ప్రవేశించిరి. 1927 కాసనములు చేయుచున్నాడు. ఈ రోజు సంఘమును బహిష్కరించెదరు. శేపు సంఘమును అభి మానముతో జూచెదరు. భూస్వాముల పక్షమున నెక్కుకొనబ డిన మంత్రిని వదలఁజేయు చేయుటకది యొక ఎత్తు!

రాజాజగన్నాధ భట్టు

ప్రతిపక్షుల ఖండమునకు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు విద్యా మంత్రి యిట్లు చెప్పెను.

‘కార్యము ఖండించుచు తీర్మానమును తెచ్చిన శ్రీ యంత చింతామణిగారి యెడల నాకు చాల గౌరవము కలదు. నైవేద్య సంఘము విషయమై అవివరముల కొన్ని ప్రశ్నల నడిగిన మాట వాస్తవమే. దుర్బద్ధతయతో కాదు. నిజపక్షికులను తెలి సికొనట కట్టడిగిరిని. మ రి యు జా తీ య ప త్త ములో నేను సభ్యులమును మానకొనినప్పుడు అప్పటి మంత్రు లను రాజీనామా నివ్వవలసినదని ధృవార కోరుడరని యెన్వ యాహించిరి. నైవేద్య బహిష్కారము విషయమై నా యభి ప్రాయములు మారినవి. అన్ని విషయముల నాలోచించి బహి ష్కారములను భూస్వాములు స్వచ్ఛందమునకు తెలిచిరి. కాసన సభగూడ అభిప్రాయమును మార్చుకొనెనని ఉత్తరసంఘమునెన్ను (గ్రామీణులను లేవనడి. ఎన్నుకొనెనని మేము కాదు, ప్రభు త్వమునాకు)

కార్యదర్శి సభ్యుని యిబ్బంది పెట్టుట

ఈ ప్రతిపాదనపై సమ్యక్కుల పుచ్చుకొను సమయము న యద్దర సభ్యులు లేచి ప్రభుత్వమునాకి కార్యదర్శి యొక జాతీయసభ్యుని బలంతయుగా సభకు రావలసివేసెనని చెప్పిరి.

అధ్యక్షుడు:- విజయగా కార్యదర్శి యిట్లు చేసినవైన

చాల తప్పి. సభ్యులకు సభ్యులతో ప్రాయములు లేక పోయి న శేషము చేయగలను. కొంత కాలమైన తరువాత ప్ర ధాన కార్యదర్శియొ సభ్యులను సభలోనికి ప్రవేశించిరి. జాతీయ వాదులు కిగ్గరగా కేకలువేసిరి.

అధ్యక్షు జరిగిన విషయము చెప్పవలసినదని సభ్యు ని కోరెను. సభ్యుడు తాను తన వ్యక్తియార్థి ప్రాయములను శేష భు త్వమునాకి తన వోటు నిచ్చుచున్నానని చెప్పెను.

మంత్రి వోటు చేయవచ్చునా?

ఇంకొక సభ్యుడు మంత్రి యీ ప్రతిపాదనపై సమ్యక్కు నివ్వవచ్చునా యని యడిగెను. అధ్యక్షుడు, మంత్రి ఎన్నిక సభ్యుడుకడక న్యాయముతో వోటు చేయవచ్చునగాని యిట్టి సం దర్భమున నట్లు చేయుట సమంజసముగా నుండదని చెప్పెను. జనవరిలో అధ్యక్షుల సభలోగూడ నిట్టి నిర్ణయమే చేయబడెను.

చింతామణిగారి తీర్మానము నెక్కుట

ప్రతిపాదనకు 57 వోట్లు, వ్యతిరేకముగా 57 వోట్లుకు సన్నివదని అధ్యక్షుడు చెప్పినతోడనే సభ్యు లు ఆందోళనా పూరితులయిరి.

అధ్యక్షుని వోటు

అంతట అధ్యక్షు డిట్లు చెప్పెను ‘ప్రతిపాదనకు వ్యతిరేక లు వారిలో మంత్రిగూడ కరి మున్నాడు. చట్టము ప్రకార ముతడు సమ్యక్కు నివ్వవచ్చును. ఆ త రి వో టు ను పరిగణించక పోయినయెడల 57 వోట్లు ప్రతిపాదనకు, 56 వోట్లు వ్యతి రేకముగాను నచ్చియుండెడిది. అధ్యక్షుడు సభవారిలోని ను నున్నవనినను. అతనికి వ్యతిరేకాభిప్రాయములేవు కనుక యయమును గురించిగూడ అధ్యక్షునికి సంబంధములేదు. సభవారి లో హెచ్చుసంఖ్యాకులు ప్రతిపాదనకు అనుకూలరని తలచి నావోటును ప్రతిపాదన కిచ్చుచున్నాను.

అధ్యక్షుని వోటువలన ప్రతిపాదన నెక్కును.

ఆసామ్ శాసనసభ

క్రొత్తభూమినిస్తులను వసూలు చేయరాదను

తీర్మానము నెక్కుట

షిల్లాంగ్, సెప్టెంబరు 22:- చాలకాలము తీవ్రచర్చ జరిగినతరువాత ఆసామ్ శాసనసభ కామరాన్, కిజ్ సాగర్, నాజంగ్, డబ్బంగ్ తాలూకాలలో నేయబడిన క్రొత్తభూమి నిస్తులు కాసనసభలో తగతీర్మానము చేయబడువాక వసూలు చేయబడరాదను తీర్మానము 21-20 వోట్లచే నెక్కు.

(ఆ. ప్రెస్.)

హార్బాగ్ కమిటీ కార్యక్రమము

రాంచూక్:- హార్బాగ్ కమిటీవారు రాంచూక్ నుండి మాండలే కట్టామునకు బోయిరి. పరిసరజిల్లాలను దర్శించి సం ఘము 28 తారీఖున మరల రాంచూక్ పట్టణముచేడను. ఆ రో జున నీ సంఘము చెన్నకట్టామునకు ఒయలు చేడను.

(ఆ. ప్రెస్.)

మధ్యపరగణాల మరాఠీ

కాంగ్రెస్ సంఘము

కార్యదర్శి ప్రకటన

నాగపూర్, సెప్టెంబరు 22:- మధ్య రాష్ట్రముల కాంగ్రెస్ సంఘ కార్యదర్శియగు హరికృష్ణజోషిగారికిండి ప్రకటనను గావించుచున్నాడు.

‘మోనావోల్ 50 నీ సాగారు కాంగ్రెస్ ఎన్నికలు జడగులేటి స్థానము పగయారాలను మార్చుటకు ఆధికారము లేని వారగుటవలన వారుచేసిన మార్పునంగీకరించి యెవ్వరును వోటు చేయరాదు. ఈ మార్పులను చేయుటకు తాలూకా సంఘమున కమాత్రమే అధికారముగలదు. సభ్యులు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ సంఘమువారు నిర్ణయించిన విషయము యెన్నికలను జతపవలె నని కోరుచున్నాను.

(ఆ. ప్రెస్.)

బాల్య వివాహ నిషేధము

బికనీర్ సంస్థానాధీశ్వరుడు చట్టము నామోదింపుట

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 20:- కలకత్తానుండి అస్సామనభా ధ్యక్షుడగు తిలక్ బెడం నూనాగాడు బికనీర్ మహారాజా గారి ఆంతరంగిక కార్యదర్శి కీరతి నంపికాడు.

బాల్య వివాహముల నిషేధించు శాసనమును మహారాజా గా రామోదించినందుకు యీ సంఘమువారెంతయు సంతసిం చుచున్నాడు. ఈ 10 సంవత్సరములనుండి అ స్సా మ సభ బాలకు 18 సంవత్సరములలో గాను, బాలికలను 12 లో గాను వివాహములు చేయరాదని ప్రయత్నములు సలుపుచు వచ్చి సంఘముతోని చేదుగును సంస్కరించ మహారాజాగారు పూజకొనినందులకు చాల కృతజ్ఞులముగా నున్నాము. ఇట్టిశే సంతకు సంస్కరణ చట్టము లికమీదగూడ నామోదింది సంఘ ము సభివృద్ధికి దెత్తునని కోరుచున్నాము. శ్రీ ప్రెస్.

శాసనసభ్యులు

సయుక్త కమిషన్ వారితో యెట్టి సహకారము చేయ కూడదని శాసనసభలోని మన ప్రజాప్రతినిధులు నాదించుట యేగాక శాసనసభలను ఛిద్రముచేసి గవర్న మెంటువారు ప్రజల కప్పించేసినయెడల, దేశములోని ప్రజలందరు సయుక్తా కమిటీని నిరసించుచున్నారని స్పష్టముగా తెలియగలదని చెప్పి చున్నాడు. దీని నిజానిజములు గవర్న మెంటువారే తెలిసికొన వలెను! వారికి శాసనసభలలో మెజారిటీ యున్నను, లేదన్న ను, ప్రజలందరూ తమ వత్తుముననే యున్నారని ప్రకటించుట మన ప్రభువుల రాజకీయనీతి. వీరి మాటలను తమ చేతలేత ప్రోసిపుచ్చుటకు బదులు, సయుక్త సంఘమునకు సహాయము చేయుట కేర్పడిన కమిటీ మొదలగు, వారి సభ్యత్వమును వదలు కొనవలసినదని మద్రాసు సమావేశితమున మనసత్కమూర్తి గారు మొదలగు ప్రముఖులు తీర్మానములు చేయుట మిక్కిలి పరిహాసాస్పదము. ఆకమిటీలో తప్పక చేరి తనచేయువారినే ప్రతిపక్షులు యేకొన్నపుడు, వారిని తమ సభ్యత్వమును వదులుకొమ్మరి, మనకాసనసభ్యుల సలహా వ్యర్థములు కావా? దీనికంటె మనకాసనసభలోని ప్రజాప్రతినిధులు, తక్షణము తమవదవులకు రాజీనామాలిచ్చి తమ నియోజకవర్గములను తిరిగి తమమీద యెక్కుకొనవలెనని యేల అప్పీలు చేయకూడదు? ప్రజలలో సయుక్తాకమిషన్ వారి యెంతమాత్రము విశ్వాసము లేనపుడును, అభివృద్ధి శాయము యేర్పరచిన రాజ్యాంగ ప్రజా లికను మాత్రమే వారంగీకరింపవలసినపుడును, అందుకొరకై యీరాజీనామాలిచ్చిన సభ్యులనీ, యితరపక్షములవారు పోటికి నిలచినను, తప్పక యెక్కుకొని ప్రజాభిప్రాయమును నిస్సందేహముగా నెల్లడిచేయుదురు. మన కాసనసభ్యులు, ఈ భారమును ప్రజలమీదనే ప్రోయబాలకపుడు తమ నియోజక వర్గముమీద వీరికెంతమాత్రము నమ్మకములేదని స్పష్టపడును. ఈక్రొత్త యెన్నికలలో సాక్షు ఖర్చుపెట్ట వక్కరలేదు. ఎక్కడనుండి తిరగ నక్కరలేదు. కాంగ్రెసు కమిటీల మొదలగు చెతనే అంతవనియే నెరవేర్చుకొనవచ్చును. వీరు గవర్న మెంటు వత్తుముననున్న ప్రజాప్రతినిధులమీద యెట్టి నమ్మకములేదని వారి నియోజక వర్గములవలననే తీర్మానించవచ్చును. ఇట్లు చేయుటకు ధృవర్యములే మొదలగు వట్టి బూనికపువాండ్రని యు, తమ వదవులకు మరెయ్యక సవన్నమునకు అంటి పెట్టు కొనుట తప్ప గ్రుడ్డి గవ్యంతజనియెనను చేయబాలనియే తేటపడును. ఇట్టి ప్రయత్నమునకు ఒక్క శాసనసభ్యుడైనను బయటకు రాడేమి?

వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు.

మలేరియా మొదలగు మ న్య జ్వ ర ము ల కు ఎసనాపలిని నేమింపుము.

జ్వరములకు కారణభూతములైన క్రిమీలను సంహరించి, వ్యాధివలన గలిగిన రక్త క్షయమును త్వరలో చేపూర్చును. అభి వృద్ధి నొందిన గల్పమును యాభాస్థితికి తగ్గించును. నిర్విషములుగా గుణమిచ్చుటయే ప్రజానుమతిని బొందుటకు రహస్యపాదము. ఉపయోగించునపు డెట్టికష్టమును గలిగించదు. ఎట్టి నుకూర లైనను నేమింపనగును.

వశిష్టలకు ఎసకాధి ప్రజామును కోరును. కైదులు లందికడను దొరను.

సోల్ వేమెట్లు:- మెర్రెస్ గోరియో లిమిటెడ్, పోర్టుబాన్సు నెం 1559, భార్య బొంబాయి

మద్రాసు ఆండ్ సదరన్ మరాటా రైల్వేకంవేనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో యిన్ కార్పొరేటు కాబడినది)

నోటీసు

ప్ర. 72

మిటర్ గేజ్ బండ్ల రాకపోకలందు 1-10-28 తేదీనుండి చేయబడునట్టి ఈ దిగువ మార్పులను గమనింపుడు.

పూనా - బెంగళూరు ముఖ్యరైలు

1. నెం 4 రు పూనా ప్యాసెంజరు పూనానుండి రాత్రి ౧౧-50 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు బదులు ఉదయం ౧౦-7-30 నిమిషములకు బయలుదేరి బెంగళూరు హెచ్చు వేగముతో పోయి 8 వ దినము సాయంత్రము ౧౦-8-5 నిమిషములకు చేరుటకుబదులు మరునటిరోజు రాత్రి ౧౦-7-35 నిమిషములకు చేరును. హెచ్చువేగముతో పోవుటవలన ఈ బండి దేవూక, గుంజి, దేవరాయ, వాగర్ గల్లి, కంబర్ గల్లి, వాగ్ లేవి, మూగడ్ మొదలగు స్టేషనులందు ఆగదు.

2. నెం 5 రు కొల్హాపూరు ప్యాసెంజరు కొల్హాపూరు నుండి ఉదయం ౧౦-7-35 నిమిషములకు బయలుదేరి ౧౦-7-25 నిమిషములకు బయలుదేరి ప్రస్తుత ప్రకారమే పూనా రాత్రి ౧౦-8-40 నిమిషములకు చేరును.

3. నెం 6 రు కొల్హాపూరు ప్యాసెంజరు పూనానుండి ఉదయం ౧౦-7-30 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు బదులు రాత్రి ౧౦-11-45 నిమిషములకు బయలుదేరి కొల్హాపూరు రాత్రి ౧౦-8-10 నిమిషములకు చేరుటకు బదులు వగలు ౧౦-12-55 నిమిషములకు చేరును.

4. నెం 7 రు పార్వత్ ఎక్స్ ప్రెస్సు బెంగళూరునుండి వగలు ౧౦-1-5 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు బదులు 2 గంటలకు బయలుదేరి బొంబాయికి పోవునట్లు జి. వి. పి. ఎక్స్ ప్రెస్సు బండ్లకు అందునట్లు పూనా ఉదయం ౧౦-7-౧0 నిమిషములకు చేరును.

5. నెం 8 రు పార్వత్ ఎక్స్ ప్రెస్సు బండి పూనానుండి సాయంత్రము ౧౦-5-10 నిమిషములకు బయలుదేరి మిరజ్ రాత్రి ౧౦-4-30 నిమిషములకు బయలుదేరి ౧౦-5-5 నిమిషములకు చేరును. మిరజ్ నుండి ౧౦-4-15 నిమిషములకు చేరి మొయిన్ ముందే చెల్లించేదగు. ఈ బండి పోల్ పి, విభుడ్ స్టేషనులవద్ద ఆడ అగను.

6. నెం 11 రు కొల్హాపూరు ప్యాసెంజరు కొల్హాపూరు నుండి రాత్రి 11 గంటలకు బయలుదేరి ౧౦-8-5 నిమిషములకు బయలుదేరి పూనా వగలు ౧౦-1-20 నిమిషములకు బయలుదేరి ౧౦-12-50 నిమిషములకు చేరును.

7. నెం 88 రు మిక్సెడ్ ట్రైనింగుండి సాయంత్రము ౧౦-6-30 నిమిషములకు బయలుదేరి రాత్రి ౧౦-7-20 నిమిషములకు బయలుదేరి మిరజ్ రాత్రి ౧౦-12-5 నిమిషములకు బయలుదేరి రాత్రి ౧౦-1-22 నిమిషములకు చేరును.

8. నెం 84 రు మిక్సెడ్ మిరజ్ నుండి నెం 6 రు ప్యాసెంజరుకు చేరియందునట్లు మిరజ్ నుండి సాయంత్రము ౧౦-6-5 నిమిషములకు బయలుదేరి వగలు ౧౦-11-45 నిమిషములకు బయలుదేరి చెల్లించు రాత్రి ౧౦-1-30 నిమిషములకు బయలుదేరి రాత్రి ౧౦-7-35 నిమిషములకు చేరును.

9. నెం 81 రు క్రొత్త ప్యాసెంజరు కొల్హాపూరు నుండి ఉదయం ౧౦-8-40 నిమిషములకు బయలుదేరి మిరజ్ వగలు ౧౦-10-17 నిమిషములకు చేరును.

10. నెం 82 రు క్రొత్త ప్యాసెంజరు మిరజ్ నుండి ఉదయం ౧౦-8-30 నిమిషములకు బయలుదేరి కొల్హాపూరు వగలు ౧౦-10-1౦ నిమిషములకు చేరును.

11. నెం 27 రు మిక్సెడ్ హుల్లినుండి రాత్రి ౧౦-8-10 నిమిషములకు బయలుదేరి 8 గంటలకు బయలుదేరి మార్బోవా ప్రస్తుత ప్రకారమే చేరును.

హుబ్లి - మచిలీపట్నం నెక్స్ట్

12. నెం 42 రు మిక్సెడ్ హుబ్లి నుండి రాత్రి ౧౦-2-55 నిమిషములకు బయలుదేరి ౧౦-3-55 నిమిషములకు బయలుదేరి గడగ్ ఉదయం ౧౦-5-30 నిమిషములకు బయలుదేరి ౧౦-6-25 నిమిషములకు చేరును.

13. హోన్ పేటనుండి రాత్రి ౧౦-8-30 నిమిషములకు మిక్సెడ్ గా బయలుదేరునట్లు నెం 44 రు బండి ఇక ముందు ప్యాసెంజరుగా రాత్రి 9 గంటలకు బయలుదేరి చెల్లించు రాత్రి ౧౦-11-45 నిమిషములకు చేరును. ఇచ్చటనుండి ప్రస్తుత కాలవరకు ప్రకారమే గుంజి వరకు పోవును.

14. నెం 48, 51 రు ప్యాసెంజరు బండ్లు నర్సారావు పేట ఫీమరం స్టేషనులకు మధ్య ఈ దిగువ తెలుపబడిన కాలవరకు ప్రకారమే పోవును:—

నెం 48 రు నర్సారావు పేట నుండి ప్రస్తుత ప్రకారమే ఉదయం ౧౦-6-25 నిమిషములకు బయలుదేరి గుడివాడ మధ్యాహ్నము ౧౦-1-22 నిమిషములకు చేరును. అచ్చటనుండి ౧౦-1-40 నిమిషములకు బయలుదేరి ఫీమరం సాయంత్రము ౧౦-4-25 నిమిషములకు చేరును.

నెం 51 రు బండి ఫీమరం నుండి వగలు 10 గంటలకు బయలుదేరి గుడివాడ ౧౦-12-50 నిమిషములకు చేరును. అచ్చటనుండి 1 గంటకు బయలుదేరి నర్సారావు పేట ప్రస్తుత ప్రకారమే రాత్రి ౧౦-11-5 నిమిషములకు చేరును.

15. 2 క్రొత్త రోకలు బండ్లు గుడివాడ, మచిలీపట్నము స్టేషనులకు మధ్య ఫీమరం, నర్సారావు పేట స్టేషనులకు పోవునట్లు నెం. 48, 51 రు బండ్లకు చేరియందునట్లు ఈ దిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము గుడివాడ మచిలీపట్నము స్టేషనులకు మధ్య పోవును.

నెం. 199 బండి మచిలీపట్నమునుండి వగలు ౧౦-11-25 నిమిషములకు బయలుదేరి గుడివాడ ౧౦-12-42 నిమిషములకు చేరును.

నెం. 200 బండి గుడివాడ నుండి వగలు ౧౦-1-35 నిమిషములకు బయలుదేరి మచిలీపట్నము ౧౦-2-55 నిమిషములకు చేరును.

16. నెం. 18 ప్యాసెంజరు మచిలీపట్నమునుండి సాయంత్రం ౧౦-6-30 బయలుదేరి 6-25 నిమిషములకు బయలుదేరును.

17. నర్సారావు పేటనుండి బయలుదేరి బెజవాడ సాయంత్రం ౧౦-4-55 నిమిషములకు చేరునట్టి నెం. 52 ప్యాసెంజరు బెజవాడ నుండి సాయంత్రము ౧౦-6-55 నిమిషములకు బయలుదేరి ౧౦-6-50 నిమిషములకు బయలుదేరును.

బెంగళూరు, గుంతకల్ నెక్స్ట్

18. బెంగళూరు, గుంతకల్ ప్యాసెంజరు బండ్లు నేడ గా బెంగళూరు నుండి నెం ౧౦-౧౧-౧౦ నిమిషములకు గుంతకల్ వరకు, కర్నూలు బెండ్లనులముగా ఈ దిగువ తెలుపబడిన కాలవరకు ప్రకారమే పోవుటకు చేయబడినది.

బెంగళూరు నుండి బయలుదేరుట	ఉదయం ౧౦-11
గుంతకల్ చేరుట	రాత్రి 7-0
" నుండి బయలుదేరుట	" 8-40
ద్రోణాచలం చేరుట	" 10-౧8
" నుండి బయలుదేరుట	" 10-58
కర్నూలు చేరుట	" 12-19
" నుండి బయలుదేరుట	" 12-27
నెం ౧౦-౧౧-౧౦ నిమిషములకు చేరుట	ఉదయం 7-12
" నుండి బయలుదేరుట	రాత్రి 8-55
కర్నూలు చేరుట	" 8-87
" నుండి బయలుదేరుట	" 8-48
ద్రోణాచలం చేరుట	ఉదయం 5-35
" నుండి బయలుదేరుట	" 5-45
గుంతకల్ చేరుట	ఉదయం 7-40
" నుండి బయలుదేరుట	" 8-0
బెంగళూరు నుండి చేరుట	రాత్రి 7-15

ఇవి ఎన్. జి. ఎస్. రైల్వే మార్గ మెయిలు మెయిలుగా పోవును. నెం ౧౦-౧౧-౧౦ నిమిషములకు బెంగళూరుకి పోవునట్టి బండి మల్లియాల, తుగ్గూరి, మల్లికార్జున స్టేషనులవద్ద ఆగదు.

గడగ్-పోలూరు నెక్స్ట్

19. నెం. 61-62 మిక్సెడ్ మెయిలు బండ్లు, ప్యాసెంజరు బండ్లుగా మార్చబడినవి.

నెం. 61 ప్యాసెంజరు పోలూరు నుండి వగలు ౧౦-9-30 నిమిషములకు బయలుదేరి ౧౦-9-40 నిమిషములకు బయలుదేరి గడగ్ రాత్రి ౧౦-10-45 నిమిషములకు బయలుదేరి ౧౦-9-45 నిమిషములకు చేరును.

నెం. 62 ప్యాసెంజరు గడగ్ నుండి ఉదయం ౧౦-6-25 నిమిషములకు బయలుదేరి ౧౦-7-౦౦ కు బయలుదేరి పోలూరు ప్రస్తుత ప్రకారమే సాయంత్రం ౧౦-6-50 నిమిషములకు చేరును.

కాట్వాడి-గుడూరు నెక్స్ట్

20. కాట్వాడి నుండి బయలుదేరి, రేణిగుంట సాయంత్రము ౧౦-4-55 నిమిషములకు చేరునట్లు నెం. 82 ప్యాసెంజరు బండి రేణిగుంట నుండి మిక్సెడ్ బండిగా సాయంత్రము ౧౦-5-55 నిమిషములకు బయలుదేరి ౧౦-5-25 నిమిషములకు బయలుదేరి గూడూరు రాత్రి ౧౦-10-10 నిమిషములకు బయలుదేరి 9 గంటలకు చేరును.

గుడివాడ-ఫీమరం నెక్స్ట్

21. వర్షికులు అనుభూతుగా నుండు వర్షమున ప్రస్తుతము రాత్రికాలముందు గుడివాడ ఫీమరం స్టేషనులకు మధ్య పోవునట్లు వాటిలో ఈ దిగువ తెలుపబడిన మార్పుచేయబడును:—

(1) నెం 288 రు మిక్సెడ్ ఫీమరం నుండి వగలు 8 గంట 40 నిమిషములకు బయలుదేరి సాయంత్రము 4 గంట 50 నిమిషములకు బయలుదేరి గుడివాడ రాత్రి 6 గంట 30 నిమిషములకు బయలుదేరి రాత్రి 7 గంట 40 నిమిషములకు చేరును.

(2) నెం 281 రు క్రొత్త రోకలు మిక్సెడ్ ఫీమరం నుండి రాత్రి 8 గంట 50 నిమిషములకు బయలుదేరి గుడివాడ ఉదయం 7 గంట 25 నిమిషములకు చేరును.

(3) నెం 282 రు క్రొత్త రోకలు గుడివాడ నుండి రాత్రి 8 గంట 30 నిమిషములకు బయలుదేరి ఫీమరం రాత్రి 12 గంట 5 నిమిషములకు చేరును.

22 ప్రస్తుతమున్న వాటిలో నూతనముగా ప్రారంభమగు బండ్ల రాకపోకలకు అనుకూలముగా నుండుటకై మార్పు.

(1) నెం 4 రు ప్యాసెంజరు పూనా నుండి 80-9-28 తేదీన పోదు.

(2) నెం 6 రు ప్యాసెంజరు పూనా నుండి 80-9-28 1-10-29 తేదీనుండి ఉదయం 7 గంట 30 నిమిషములకు బయలుదేరి రాత్రి 11 గంట 45 నిమిషములకు బయలుదేరి కొల్హాపూరు 1-10-28 తేదీన రాత్రి 8 గంట 40 నిమిషములకు బయలుదేరి 12 గంట 55 నిమిషములకు చేరును.

ఆంధ్ర సహకార సమ్మేళనము

ఈ సమగ్ర జరిగిన ఆంధ్ర సహకార సమ్మేళన నిర్వహించ బడుచున్నది. నిజహాస్తికలు కొంతవరకు జరిగిన తరువాత వివిధములను విపులముగ ప్రచారము కావించు నుద్దేశ్యముతో సమ్మేళన సావించబడి గత ఏడువందలవరకు సుందరము పనిచేయుచున్నది. పిమ్మట శ్రీయుత గూడూరి రామచంద్రుడు గారి ప్రేరణపై 1923 సం॥ము జూలై మాసమున సమ్మేళన కార్యస్థానము రాజమహేంద్రవరమునకు మార్చబడినది. అప్పటినుండియు సమ్మేళన అధ్యక్షులగు డా॥ గురమూర్తిగారి యొక్కయు, కార్యదర్శి శ్రీయుత గూడూరి రామచంద్రుడు గారియొక్కయు, యజమాన్యమున, సమ్మేళన పనిచేయుచున్నది. గుడివాడనుండియు శ్రీయుత గూడూరి రామచంద్రుడు గారు సమ్మేళన కార్యదర్శిగా నెన్నుకొనబడిరి. రాజమహేంద్రవరము కార్యస్థానముగ నుండుటకు నిబంధనలయందు మార్చబడినది. సమ్మేళన కార్యస్థానమున నున్న డా॥ గురమూర్తిగారు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి. కాని అధ్యక్ష కార్యదర్శుల నివాస స్థలము వేరేరుప్రదేశములయందుంటున్నది. ఉభయోక్తులు సమీకరణము గా విని, వ్యవహారిక విషయములయందును, సరిపాలనా విధానము నందును, తమ సత్సహకారమును ఫలితముల పొందుటకును అవకాశములు లేకపోయెను. సమ్మేళనము యొక్క పనులు నిర్వహించుటకు అధ్యక్ష కార్యదర్శులకు పని విభాగి పుబడినది. కార్యవిధిజనననన, అందులన వ్యవహారములయందు జనించిన ద్వంద్వపరిపాలనములననన, సమ్మేళన వ్యవహారిక అధికపరిపాలనా విషయములయందు దేశీయ పనులు జనించుట కవకాశ మిచ్చెను.

ది 8-9-28 తేదిన జరిగిన మహాజనసభయందు, అధ్యక్షులగు శ్రీయుత డా॥ గురమూర్తిగారు 1928 ఫిబ్రవరి మాసము నుండియు సమ్మేళనయందుగల లోటుపాట్లను సరింపుటకు ప్రయత్నించుచున్నట్లు తెలుపబడినది. కార్యదర్శి స్థానమును గుడివాడయందు వ్రాయబడుచున్నది. జమాఖర్చులు కార్యదర్శి తనిఖీచేయుట లేదనియు, సహకార క్రికాసంపాదకలను సమ్మేళన కార్యదర్శియు నగు శ్రీయుత గూడూరి రామచంద్రుడుగ రికి కోశాధిపతియై నచ్చిన సామర్థ్యమును జమాఖర్చులు వంపవలసి నదిగా వ్రాసియున్నప్పటికి, సకాలములో పంపకం దేననియు కార్యదర్శి స్వయముగా సమ్మేళనయొక్క సామర్థ్యమును పరచి ఖర్చు పరచుచు నీ విషయమును సమ్మేళన కార్యస్థానమును రాజమహేంద్రవరమునకు తరలించుటకు చాలకాలమువరకు తెలుపక ఈ సమగ్ర కొలది మాసముల క్రిందటనే తెలియపరచి యుండెననియు వాటిపట్టిలోనే తెలుపబడినది.

క్రికా ప్రచారము ఆరంభించినది మొదలు 19.8 సం॥ రకు ఏప్రిల్ వరకు క్రికా చందాదారుల సరియైన పట్టిక యొను ఉంచబడ లేదనియు అందుచే సమ్మేళనము నిర్వహించిన క్రికా ప్రచారమున వచ్చిన లాభ నష్టములు జేర్చుట కవకాశములు లేననియు వ్యక్తపరచబడినది. నీట్లుంటే తదితరములకు ఖర్చు పరచబడిన అధిక వ్యయమును గూర్చి మహాజన సభ్యులు కొందరు తమభావములను వెల్లడించిరి. అధ్యక్షులు సమ్మేళనము యొక్క వ్యవహారములను చక్కపరచుటకు చాలవరకు ప్రయత్నించి కడకు అసాధ్యముని తలంచి కొన్ని మాసముల క్రిందట అధ్యక్షులు తమ రాజీనామాను పంపియున్నట్లును వాటిపట్టిలో తెలుపబడినది.

రాజీనామాను నియ్యవలదని అధ్యక్షులను చాలమంది కోరియుండిరి. అందుచే తాము నూచించిన ఏర్పాట్లు అంగీకరించిన యెడల అధ్యక్షులుగా నుండుటకు సమ్మేళనము ననియు లేనియెడల తామి కార్యభారము వహించజాలమనియు తెలిపి యుండిరి. సమ్మేళన వ్యవహారము లన్నియు సమ్మేళన కార్యస్థానమును రాజమహేంద్రవరముననే జరుపబడ వలయుననియు క్రికా కార్యస్థానమునుండియే ముద్రించి ప్రచురింపవలయుననియు అధ్యక్షులు కోరియుండిరి. అందులకు కార్యనిర్వాహక సభ్యులందరూ ఏకగ్రీవముగ అంగీకరించి తాపని నిర్వహించుటకు తమ అవసరమును నీట్లుండి ఒక గుహస్తాయమును ఒక సాఖనున్న కేంద్రస్థానమున నుండుటకును వారివారి జీతములతో సహా 8-9-28 సభలలో ప్యాను చేసియుండిరి. ఇట్టి ఏర్పాట్లు లన్నిటికిని శ్రీయుత గూడూరి రామచంద్రుడు గారు అంగీకరించియుండిరి. పై ఏర్పాట్లు ప్రకారము ఇతివరలో వలెనే శ్రీయుత గూడూరి రామచంద్రుడుగారు క్రికా సంపాదకలుగా నుండుటకును యికా కార్యభారము వహించినందులకుగాను పాలునకు కార్యదర్శి గారు 600 లు గౌరవ జేతనమును రు 50 లుపై ఒకగుహస్తాయము యిచ్చుటకు బట్టెట్టులో ప్యాను చేయబడినది. కార్యస్థానము శ్రీయుత గూడూరి రామచంద్రుడుగారికి అనుకూలముగ నుండుటకు రాజమహేంద్రవరము నుంచి గుడివాడకు మార్చవలసినదిగా కొందరు గోదావరితీరా ప్రభులు నూచించిరిగాని మహాజనసభ అంగీకరింపనందున పరమ తీర్మానము ప్రకటించినది.

అంటుకోగవలంబు మన చర్మ వ్యాధుల పోగొట్టుట కేర్పరచ బడిన దినుసులచే తయారైన నిర్మలమైన కార్బొలిక్ సబ్బు కుభ్రమొనర్చుటయందు శ్రేష్ఠ మైనది. అంటు సంబంధ మైన వ్యాధులను ఆటంకపరచును. దేహమంతటను కుభ్రపరచి ఆ రోగ్యమును కలిగించును. వైద్య శాస్త్రజ్ఞులచే ఆమోదింపబడినందున మెడికల్ అని పేరుకేర్పరచినది. గడ్డి విక్రయించువారితో వారిచే తయారుకాబడినది.

4878

ఆల్ఫ్రెడ్ డబ్ల్యూ బ్రౌక్

పోస్టుకాక్సు, 875, బొంబాయి.

ది బెజవాడ స్పిన్నింగ్ అండ్ వీవింగు మిల్స్ లిమిటెడ్ బెజవాడ

పై మిల్లులో తయారగు నాణ్యమైన వస్త్రములు, ధోవతులు, చీరలు, తువ్వట్లు, కోటింగు, లాంగుక్లాతులు, పైన్లు, ట్విల్లు, డ్రిల్లు, యింకా వివిధములయిన రకములు సరసమైన ధరలకు యీ దిగువ పేర్కొనిన ప్రదేశములలో మా గోడౌన్లు వద్ద దొరుకును. కొలది కాలములో ధరలు పెంపుచేయబడును. గనుక యీతరుణము పోగొట్టుకొనవద్దు:-

బెజవాడ, గుడివాడ, బందరు, విజయనగరం, రాజమండ్రి, వలూరు, తెరాలి, బాపట్ల నెల్లూరు, నర్సరావుపేటి, గుంటూరు, కర్నూలు, నూజివీడు.

ఇంకను చాలావాటాలు అమ్మకమునకు వున్నవి. వలయువారు మా వద్దనేకొని మమ్ముల ప్రోత్సాహించగోరెదము:-

గూడూరు లక్ష్మణరావు బి. ఏ.

మేనేజింగు ఏజంటువ అండ్ డైరెక్టరు

కాని 15 వ తేదీని జరిగిన కార్యనిర్వాహక సభలో పై విషయములన్నియు నూతనరూపమున దాల్చియుండెను. 8 తేదీని జరిగిన సభలో అంగీకారమునకు వచ్చిన పద్మతల్లియు శ్రీ నీవేయబడినది. రాజమహేంద్రవరమున క్రికా అన్యుశేసి ప్రచురించుటకు అంగీకరించిన శ్రీయుత రామచంద్రుడుగారు వాటిపట్టిలో తా నీ విషయమును అంగీకరింపజాలననియు క్రికా గుడివాడనుండియే ప్రచురింపవలయుననియు వెల్లడించి యుండిరి. తొగడ క్రికా ప్రచురణముగూర్చి సరియైన జమాఖర్చులు చూపబడనందున తిర్తి ఆట్టి పండ్లిరులతో వ్యవహారములు జరుపవలయునని తాము అంగీకరింపజాలమనియు యిట్టి సం దర్భములయందు అధ్యక్షులను కార్యనిర్వాహక సభ్యులగుననుం డజాలమనియు తెలిపి డాక్టరు గురమూర్తిగారు రాజీనామా నొసంగియుండిరి. కార్యనిర్వాహక సభ్యులు డాక్టరు గురమూర్తిగారిని అధ్యక్షులుగా నుండవలసినదిగా నుమారు 4 గంటలు కాలముకోరియున్నప్పటికి యిట్టి పరిస్థితులలో తాము అధ్యక్షులుగా నుండజాలమని రాజీనామా నొసంగియుండిరి.

సమ్మేళన నిజహాస్తికలు తెలుగుకొని ప్రచురపరచుటకు ఆకాడే ఒక విచారణ సంఘమును ఏర్పరచబడినది. పిమ్మట అధ్యక్ష ఉపాధ్యక్ష కార్యదర్శియొన్నియు జరుపబడి ను. కార్యస్థానముననున్న అధ్యక్షులుగాని ఉపాధ్యక్షులుగాని కోశాధిపతిగా నుండవలయునని నిబంధనలయందు ఉన్నప్పటికి ప్రస్తుత కార్యస్థానమును రాజమహేంద్రవరమునగల కార్యనిర్వాహక సభ్యులలోనుండి అధ్యక్షులుగాని ఉపాధ్యక్షులుగాని ఎన్నుకొనబడియుండలేదు. అందుచే కార్యస్థానము రాజమహేంద్రవరమునుండి మా క్చుటకు ఆలోచించుటగాను ది 8-10-28 తేదీని బెజవాడలో మహాజనసభ జరచుటకు నిర్ణయింపబడినది.

ఆంధ్రదేశమున సహకారోద్యమ తత్వము వ్యాప్తిగాం చు ఆశయములన్నియు సమ్మేళన ప్రక్రమనిర్వహణపై వా ధారపడియుండెనని సహకార లింగవతు జరిమియెన్నెను. నీ టివరకు సమ్మేళన సరియైన స్థితిలోనికి రాకుండుట కడుకో

చనీయము. సమ్మేళన ప్రస్తుత నిజహాస్తికలుగూర్చి తెలుపు కాధ్యక్ష కార్యనిర్వాహక సభ్యులపై గలను. నూతనముగ ఏర్పరచబడిన విచారణ సంఘమువారు, నిర్ణయముగ తమ విధ్యుక్త ధర్మమును నెరవేర్చుచు నహ్మయెన్నెను.

స॥ కామేశ్వరరావు, కార్యదర్శి.
అలమూరు లోకల్ కో-ఆపరేటివ్ యూనియన్.
పాలకోడేటి సూర్యప్రకాశరావు బి. ఏ.
కార్యదర్శి, రాజమండ్రి తాలూకా కో-ఆపరేటివ్ యూనియన్
ఆంధ్ర సహకార సమ్మేళన సభ్యుడు.

ఇంద్రజాలము హేంద్రజాలము

ఈ గ్రంథములో జర్మనీగారడి, హస్తలాభము, ఆంగ్ల ఇంద్ర జాలము, మంద్రకాస్త్రము, భూతైద్యము, యంత్రములు, చీట్ల తేక రమాషాలు, విసోదవిద్యలు, మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, బీజముతో సమాధి యగలు, శరీరములను తలచేత మాట్లాడించుట, గాలిలో మనుష్యుని నిలుపుట మొదలగు విచిత్రములన్ని విడిచినే మేజిక్ చేయగలరు. మొదట 4. 2113 చముత్కార గణితము:- (పెప్సుకో కమిటీ వారిచే అప్రూవు కాబడినది.) ఇందులో నిదిద్రవిసోద, మనో గణితములు, సమస్యలు, తిక్కు-గ్రన్స్, యాక్స్, రమాషా తక్కులు, గణితాధ్యయనము గలవు. మొదట. 1.128 రూ. పి. ఆర్. జనార్దనం బాంబేయ్, లండన్. (గుంటూరుజిల్లా

లిజర్డ్ ఫౌంటెన్ కలము

100 వివిధరకములలో

తయారగుచున్నది

Sole Representative for India, Burma and Ceylon:- Alfred W. Brooke, (Eastern) Ltd., P.O. Box 375 Bombay.

THE INDIAN BOOK CO.

4718

ಪ. ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ

ఈనో ఫ్రూట్ సాల్ట్

ఆరోగ్యము కాపాడుకొనుటకు,
ముఖవర్చస్సు సరిగానుంచుకొనుటకు ఈనోను త్రాగుడు

గత 50 వత్సరములనుండి హిందూదేశమునందు ప్రవేశపెట్టబడినదానిగా, ఆరోగ్యమును కాపాడుకొనట్టివారందరిచేత ఈనోను ప్రాచీనముగా ఖ్యాతికొనుచున్నది. ఉదయముననే ఒక గ్లాసు ఈనోను త్రాగిన, జీవము వస్థ దెచ్చును. ఏలగన రక్తమును శుద్ధిపరచి మలబద్ధకము, ఆజీర్ణము మొదలగు వ్యాధులను రానీక ఆటచును. ఈనోనుబులు తేలితరసాలునుచూచి బ్రతుకడకును. ఈనోనేమియుటకు కడురుచ్యముగానుండును. పిన్నపెరకు కడునిరపాయకరమైనది. శరీరమునకు చురుదముగలిగించి ముతస ఉత్సాహమునుగలిగించును. కడుతక్కువవల పొందదగినది గత 50 వత్సరములనుండి ఖ్యాతిగాంచియున్నది.

తయారగునప్పుడు చేతులతో నంటబడదు. జి. సి. ఈనో లిమిటెడ్ లండన్, ఇంగ్లాండువారిచే మాత్రమే తయారగును ప్రాచీనముగా, ఈనోనైన సరికించినలేబిల్ యని అన్నియు రిజిస్ట్రేషన్ చేయబడినవి.

టి. యన్. ఆర్. గిలేట్,

117, ఆర్మీనియన్ వీధి మదరాసు.

ENO'S FRUIT SALT

కాకినాడ

(స్వకీయ విలేఖరి)

ప్రాధానము కాచేగారు

ఈనెల 19-వ తేదీ సాయంత్రము 6 గంటలకు కాకినాడ విద్యార్థులు ఉపాధ్యాయులు బ్రాహ్మమండలమున సమావేశమై సభకు ప్రాధానము జి. కె. కాచేగారు స్త్రీవిద్యనుగరించు యోచనవహించిరి. దాక్షిణ్య వే. రామకృష్ణారావుగారు రన్యములుగా నుండిరి. స్త్రీవిద్య మున్నగు ప్రస్తుత సమస్యలనుగరించు విద్యార్థి యువకులు శ్రవణీశివనలసి యున్నదనియు, వారి తనముదాననే భావియభివృద్ధి నిలచియున్నదనియు, సాంఘిక సమస్యలను గావలెనన్న కన్యలు చతుశ్చాసి బాగా అభివృద్ధి పొందవలెనన్నక, విద్యార్థులు త్వరతో వివాహముచేసి కొనకుండుటయే; గ్రామ్యులు అయిన భార్యనే వివాహము చేసికొనుటయు 16 సం॥ చాలినగాని కన్యను వివాహముచేసి కొనకుండుటయు చేసినచో అర్హివిధముల దేశాభివృద్ధికరముగానుండునని. హైదరాబాద్ విశ్వవిద్యాలయమునగురించి వివరించి దానికి తగు సహాయమునకై మోపురించిరి.

20-వ తేదీ సాయంత్రము 6 గంటలకు స్త్రీలకు స్త్రీవిద్యార్థిని సమాజమునందు కాచేగారు ప్రబోధము చేసిరి. పిమ్మట పురమండలమున ఇంటర్మీడియట్ స్కూలు ఆస్పెక్టివ్ యు. ఎ. కె. యాజమాన్యమున జరుపబడిన బహిరంగ సభలో "అభినవ మహారాష్ట్ర కర్తలు" అనుదానిని గురించి ఉపన్యసించిరి. శ్రీ చావలి రామసోమయాజులగారు సభాధ్యక్షులుగా నుండిరి. మహారాష్ట్రదేశము పరిచేయుటకు ప్రసిద్ధిపడెనదనియు, అందు ప్రసిద్ధ పురుషులగాక ప్రసిద్ధమైన పంపలుగూడ అచ్చట ఉండెననియు అధ్యక్షుడు నడిపెను.

ప్రభుత్వమున ఇంగ్లీషువిద్యయును ఉత్తీర్ణులైనవారికి అధికవేతనములు గల గవర్నమెంటు ఉద్యోగము లుండే వనియు, అప్పుడప్పుడు యాద్యోగములు కొందరు ఎంత ప్రభుత్వమునకు కృతజ్ఞులై ప్రభుత్వమునకుతో మొగినప్పటికిని తీరికకాలము నందు దేశదస్థితిని గురించి యోచించుటయు ఏవ్యవహారమునకై పనిచేయుటయు నుండెడిది. ఇందులకు దృష్టాంతముగా రావుసాహెబు విశ్వనాథ శారాయ్ మాండ్లెగారిని చూపించెను. ఈగవర్నమెంటు కట్టిక ప్రాసెక్యూటరుగా నుండి ఆయనయొక్క నడతలను ధారాళముగ అభ్యసించుట ప్రజాపితృదేయముడెను. చిన్న జమీందార్లు గవర్నమెంటుకు చెల్లించవలసిన వచ్చే కప్పమును గురించి వచ్చిన తగాదాలో జమీందార్లపక్షమున గట్టిగా పనిచేసెను. రాసెడి డాక్టరు భండార్కర్, కష్టములను చిట్టాంకర (మహారాష్ట్ర) పంచకావ్యరచనకు (వర్ణాశ్రయ) గోఖలే లోకమాన్యతిలక్, వామన్ శివరాం అప్పి, వాసుదేవ జలవంతకడుగా (విప్లవకారుడు) బాస్టర్ విశాయక్ సవార్కర్, అనంద్ బాయి బోర్డి (అమెరికానల్లి మొట్టమొదట ఎం. డి. (ఉన్నత వైద్యవీరు) ప్యాసుఅయిన హైదరాబాద్, పండిత రామబాబు (గొప్ప సాంఘికసేవకారులు కారదా సర్కార్ సాపకులలు) - వీరిని గురించియు వీరిసేవను గురించియు వీరికి సంబంధించిన పంపలును గురించి ఉపన్యసించుట తెలియజరచెను.

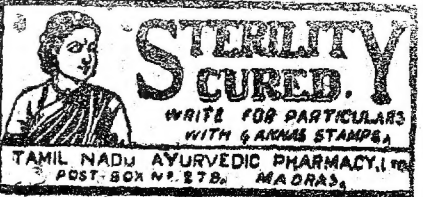
Best Plants & Fresh Seeds !!
Salem Mango Grafts Rs.80 per 100 Guavy and Pomegranates Rs. 6 per dozen. Pomaleo Orange and Lime Rs. 9 per dozen Roses & best coloured Crotons Rs. 6 per doz. English Vegetable & Flower Seeds, 20 sample pkts. Rs. 2 each per 10 sample pkts. Rs. 1-4 each INDIAN VEGETABLE SEEDS BIG PKTS. 20 Rs. 2
Apply for 1928 English & Telugu Catalogue to:-
S. K. I. ABDUL RAHMAN, Nursery, Salem

గుంటూరు

కావ్యతీర్థ బంకుమల్లి మల్లయ్యశాస్త్రిగారు నిన్న 21 తేదీ శుక్రవారం సాయంత్రము 8 గంటలకు గుంటూరు సవాతనధర్మముండలిలో బ్రహ్మశ్రీ కావ్యతీర్థ బంకుమల్లి మల్లయ్యశాస్త్రిగారు శాస్త్రీయ స్త్రీనివాహ వయోనిర్ణయమునే విషయముగూర్చి బాగుగా ఉపన్యసించిరి. గుంటూరు యాభైమంది స్త్రీలు ఉపన్యాసమును వినుటకువచ్చిరి. ఉపన్యాసానంతరమున రాయపం వెంకటకృష్ణదూవారి సతీమణి కొన్ని ప్రశ్నలు అడిగిరి. ఆందులకు సరియైన సమాధానములుగూడా బ్రహ్మశ్రీ శాస్త్రిగారు ప్రతిపాదించిరి. రేపు 10 గంటలైనాలో శ్రీ శాస్త్రిగారు మచిలీపట్నం వెళ్లుచున్నారు. 21-9-1928 ఇల్లు

గుంటూరు పురవాసి

Chemical Diamonds,
guaranteed hardness and brightness, Equal to genuine Diamonds.
Prices Rs. 5/- to Rs. 10/- per carat.
Apply to:- Full particulars
AMERICAN CHEMICAL DIAMOND Co.,
3, General Muthia Mudali St.
TEL. "THEJUS". MADRAS

దేశ్యవైద్యము

కాంగ్రెసు తీర్మానము

వన శీత వైద్యమునుగూర్చి యాదికరకు నావిశ్రుతి శ్రీభిషగ్వర కల్లా: వెంకట శుభాచార్యులు రామబాబులు: బాగు వన్నె రాజు: భిక్షుకోటాటు చేతను వ్యాప్తిని తెలిపి యుట అవసరమని యీ తీర్మానము కాంగ్రెసులో ప్రతిపాదించుచు కలెక్షనయ్యారు. వీరియూహ కడింగడు భాషా పాత్రము. దేశ్యవైద్యము భారత పరిస్థాపకతన యువకుల నిర్మించినదికాని మేధ్యతీర్మానముకాదు. ప్రాచీనములు చెందును అనివాసబంధములు. ఆరిక సంపత్తికి భిక్షుకు యెట్లు తోడ్పడునో ప్రాచీనభారతమునకు దేశ్యవైద్య నట్టిని. ఇది ప్రాచీనకాలమున నుండింటి ప్రచారమునకును నున్నదే "శతవర్ష జీవులు శతవర్ష ప్రాణులు" అంటే వారిని మనయొక్క దేశమునకే యా కీర్తివచ్చినది. భిక్షువైద్య నో పదేళ్ళ వాయుమందుల ప్రయోగమున మనకు ఉన్నవర్గమునందీయ "కాఫీ" అనునాటెనది. తుదకు మనగతి అన్నగత ప్రాణులన్న పేక మాడపాయి "కాఫీగత ప్రాణులమై" పోయినాము. కావున మహాజనలా! ఈ దురదస్థుల మన ఉదాసీనతయే కారణము. చూడుడు! పూర్వము తిల్లియే పిల్లకు వైద్యురాలిగనుండి ఏగడియ కేసుందు వేయవలెనో వంకకము శీర్షినిలే శీర్షియందువారు. భిక్షుకుని ఆంద్రునిని శిశువారసము బాలనూశ్యదయము అహ! ఎంతసార్లునైనా! ఇది వానిపేర్లకు తగిన గుణములతో విరాజిల్లి గుణములేకాని దుర్మాయన శేషా యెటుంగక పెక్కు జబ్బులు తదిచ్చి ఆశువర్షునిచ్చి యెంత ఆరికసంపత్తి యెంత సౌఖ్యమున కాకరములే పాలపూరకే నో శేరుగనుడు వవత నాకీ అయ్యో! అన్నకి శేడేసి! పిల్లకు జబ్బు చేసితే ఆనువత్తి గొంపోయి బిశ్చారిష్టల ద్రావించి, తుద కంధ ప్రాయ మైన యా చికిత్సకు లాంగి పోయి భావదాస్యము, విదేశీదానిసత్వమునకు మిక్కిలి అలవాటుపడి ప్యగౌరవము, స్వబాహీయత సంప్రాప్తిగా చంపుకొనుచున్నాము. కావున అభిషేకయోగ్యమైన వనములను నాడుటెరిగి ప్రారంభించిపూని, ప్రజలకు తరుణోపాయములేదు. దేశ్యవైద్యుల దగ్గించి యే దేశ్యద్రవ్యములు యునున్నది. ఏమయిన నది మర్మము మేయవారలర్థము నినులగంభీరమని దోచకమాడదు.

మతి శుభ్ర: కొలుకాడిమందులు నిజముగా గొంతుక కొయినా లాంటివి. వీనిని వాడుక చేయువానినిని శోధనయియు. వారు జగితలగుట యటండ మామూలు వివటయందు తప్పక బ్రహ్మగునున్నారు. ఇదియొక విమర్శించక - మాభివృద్ధియము నున్నదే.

డి 6 జూలై 1928 నం|| శ్రీ కల్లా: వెంకటశుభాచార్యులు రామబాబులు: బాగు వన్నె రాజు: భిక్షుకోటాటు చేతను వ్యాప్తిని తెలిపి యుట అవసరమని యీ తీర్మానము కాంగ్రెసులో ప్రతిపాదించుచు కలెక్షనయ్యారు. వీరియూహ కడింగడు భాషా పాత్రము. దేశ్యవైద్యము భారత పరిస్థాపకతన యువకుల నిర్మించినదికాని మేధ్యతీర్మానముకాదు. ప్రాచీనములు చెందును అనివాసబంధములు. ఆరిక సంపత్తికి భిక్షుకు యెట్లు తోడ్పడునో ప్రాచీనభారతమునకు దేశ్యవైద్య నట్టిని. ఇది ప్రాచీనకాలమున నుండింటి ప్రచారమునకును నున్నదే "శతవర్ష జీవులు శతవర్ష ప్రాణులు" అంటే వారిని మనయొక్క దేశమునకే యా కీర్తివచ్చినది. భిక్షువైద్య నో పదేళ్ళ వాయుమందుల ప్రయోగమున మనకు ఉన్నవర్గమునందీయ "కాఫీ" అనునాటెనది. తుదకు మనగతి అన్నగత ప్రాణులన్న పేక మాడపాయి "కాఫీగత ప్రాణులమై" పోయినాము. కావున మహాజనలా! ఈ దురదస్థుల మన ఉదాసీనతయే కారణము. చూడుడు! పూర్వము తిల్లియే పిల్లకు వైద్యురాలిగనుండి ఏగడియ కేసుందు వేయవలెనో వంకకము శీర్షినిలే శీర్షియందువారు. భిక్షుకుని ఆంద్రునిని శిశువారసము బాలనూశ్యదయము అహ! ఎంతసార్లునైనా! ఇది వానిపేర్లకు తగిన గుణములతో విరాజిల్లి గుణములేకాని దుర్మాయన శేషా యెటుంగక పెక్కు జబ్బులు తదిచ్చి ఆశువర్షునిచ్చి యెంత ఆరికసంపత్తి యెంత సౌఖ్యమున కాకరములే పాలపూరకే నో శేరుగనుడు వవత నాకీ అయ్యో! అన్నకి శేడేసి! పిల్లకు జబ్బు చేసితే ఆనువత్తి గొంపోయి బిశ్చారిష్టల ద్రావించి, తుద కంధ ప్రాయ మైన యా చికిత్సకు లాంగి పోయి భావదాస్యము, విదేశీదానిసత్వమునకు మిక్కిలి అలవాటుపడి ప్యగౌరవము, స్వబాహీయత సంప్రాప్తిగా చంపుకొనుచున్నాము. కావున అభిషేకయోగ్యమైన వనములను నాడుటెరిగి ప్రారంభించిపూని, ప్రజలకు తరుణోపాయములేదు. దేశ్యవైద్యుల దగ్గించి యే దేశ్యద్రవ్యములు యునున్నది. ఏమయిన నది మర్మము మేయవారలర్థము నినులగంభీరమని దోచకమాడదు.

ఉయర్ అలీషా.

గౌతమీ గోరక్షిణ శరణాలయము

రాజమహేంద్రవరము

గౌతమీ గోరక్షిణ శరణాలయయొక్క సాధారణ సంఘము శేషము 18.9.28 సాయంత్రము 6 గంటలకు శ్రీధానంఘటావద్ద బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహులు వంతులుగారి ఆధిపత్యమున జరిగెను. అందు శ్రీరాజేశ్వరి వెంకటేశ్వరస్వామీరాధ్యక్షుడు ఏకత్వభుజుగకు ఉధృత్యులుగ ను శ్రీకాకి కృష్ణమూర్తిగారు ఉపాధ్యక్షులుగను శ్రీపంపి సత్యనందముగారు వాక్యాధ్యక్షులుగను శ్రీకలువర్తి శీతాంబ శ్రీపంపి మర్రికాద్దవరాశ్రమ శ్రీ శ్రీ శ్రీ కృష్ణరామరాధ్య సంయుక్తకార్యదర్శులుగను ఎన్నుకొనబడిరి.

నూతన కార్యవిధానక సంఘమువారు యతకుగకు ఉత్సాహముగ ను పని చేయుచు న్నారు. శ్రీధానమర్రి వారాయణ మూర్తి గారు రూ 100/- ప్రాముద్యిని లెకన్న గారు రూ 500/- శ్రీకాలవాగు వీరాస్వామిగారు రూ 100/- విరాళముల నిమిత్తము వాగ్దానము కావించియున్నారు. అకిమిడు కాపురములకు శ్రీ శ్రీ శ్రీ లక్ష్మీ గోపాలిగారు రూ 116/- విరాళము నొసగినారు. త్వరలోనే నిశేషమొత్తమును వసూలగు మాచివలం కాన్పించుచున్నది.

(ఒకవిలేఖరి)

మురళీకృష్ణ.

ద్యావరంజన శ్రీకృష్ణగోపానుడు మనవ్యూహంబున యవతరించి, తన్ను నేర్పించు భక్తాగ్రగణ్యులకు, పూజించు పుణ్యాత్ములకు, గూడరించుచు, కన కృపారవంబున తన్నువదులు గోరుకోల్పిల నీడేర్చుచుండెడి వాడని భాగవతాది పురాణముయందు కని యున్నాము. ఈ కలియుగమున మన మెల్లతమను నేవించి ముక్తిని బొందు సాధన గగ "శ్రీ మురళీకృష్ణుని" రూపము, చిత్రకళ ప్రదర్శకులయందుకు, మహాబాహులనను, జమిందారులనల నను, బంగారపతకలకు, గొప్పబహుమతులను బొంది ప్రఖ్యాతిపడసిన చిత్రకావలను, యక. గోపాలరావుగారిచే చిత్రించబడి, జర్మనీయం దన్నొత్తించబడి విక్రయమునకు సిద్ధముగా యున్నది. (ప్రతి 1-కి రు.)

మురళీకృష్ణ (18 రంగులలో) 28x20" 1- 8-0

వీరిచే చిత్రించబడి జర్మనీలో అచ్చు త్రింపబడిన యితర పటములు } శ్రీమన్నారాయణ (నైజు) 28x20" 2- 0-0
ప్రలూచి అర్జున , 20x14" 0-12-0
రాధా మనోహర , 20x 4" 0-12-0

వలయువారు యీ దిగువ యడ్రస్సునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును
యన్. గోపాలరావు, } కృష్ణవిక్టర్ గోర్సు,
ప్రాప్రయిటరు. } 5080 జగన్నాథపురం, కాకినాడ

రశాయన చాయశాల

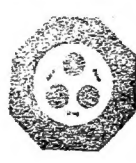
మేలైన గెట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

గెట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో "ఇండియాలో" నెల్లను మొదటివారని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు సలీసుగా చిక్కును.

ఒక పర్యాయము మూరకములను ఉపయోగించినవారు, మారంగునూలు వినా, మరి యితర రకములను ముట్టకు.

శాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

దలహీనము, వరముల దలహీనము

రక్త హామి
Deschiens' syrup

1228

మొదటి వాటి.

దిగ్రమ ఉపయోగించుము

ఇది, ఆరోగ్యమున, బలము, నియంత్రణమున, 30,000 వైద్యులచేతనున్నది. దెప్పిచ్చు, కాదు అను మాటలను, గమనించుము. ఎక్కడను చిక్కును.

to be had of all Chemists (Wholesale C. T. HARI & Co., 174 Broadway Madras

రక్తగడ్డలను నిర్మూలించుటకు, సాధనమును జర్మనీదేశస్థులు కనుగొనిరి

రక్తగడ్డలచే బాధితులగు వేలకు వేల వారు

హెడెన్ సా
(డబుల్ ట్యూబ్)

నుపయోగించుచున్నారు.

బెర్లిన్ నేట్ యూనివర్సిటీ చికిత్సాలయములందు గడ్డల నిర్మూలించుట కుయోగించు నది హెడెన్ సా మాత్రమే. హెడెన్ సాగడ్డలను నయమొనర్చును. వృధాగా గడ్డలవల్ల బాధ పడకుడు. నేడే ఒక ట్యూబును కొనుడు. డబుల్ ట్యూబ్ టెల 1-కి రు 2-0-0.

ఏజెంట్లు:-The South Indian Mercantile Co.,
12, Mannaru Street, P. T. MADRAS.

